

Szilágyi Zsolt

Városhiányos területek vizualizálása

A térinformatika és a gravitációs modell egy lehetséges alkalmazása
a történettudományban a trianoni Alföld példáján (1910–1930)

Kutatástörténeti előzmények

Annak ellenére, hogy a hazai földrajztudomány számos munkában foglalkozott az utóbbi évtizedekben a városhiányos területek kimutatásával, leírásával és az ott élők különféle lehetőségeivel, csak kevés szakmunkában olvasható történeti perspektíva – közülük is kiemelkedik Beluszky Pál, Kókai Sándor és Tóth József írása.¹ Vizsgálati módszereik ugyan eltérőek, eredményeik azonban több ponton is egybehangzóak, s máig meghatározzák a témáról alkotott kanonizált képet. Beluszky Pál 1976-os tanulmányában összetett szempontrendszer alapján, közel száz mutató felhasználásával jellemezte az ország „kedvezőtlen életkörülményű területeit”. Az Alföldön négy ilyen nagyobb régiót különített el, amelyek közül kettővel, a Közép-Tiszavidékkel és a Berettyó-Körösvidékkel egy későbbi írásában külön is foglalkozott.² Jóllehet, Beluszky Pál nem a városhiányos térségeket állította a vizsgálat középpontjába, mégis eredményei deduktív módon felhasználhatóak. Hozzá hasonlóan Tóth József sem tárgyalta az 1988-ban megjelent könyvében az alföldi városhiányos területeket, és nem is különítette el azokat a környezetüktől, tekintve, hogy az urbanizáció folyamatát vizsgálta közelebbről. Ennek ellenére a kérdést ő sem kerülhette meg. Nem városhiányos térségekről, hanem perifériákról értekezett. Ezek közé sorolta a dél-békési, a sárréti, a tiszafüredi és a solti „térszerkezeti egységeket”, tehát az Alföld általa lehatárolt 12 területe közül négyet.³ A nyíregyházi „térszerkezeti egységőr”, amely Tóth olvasatában az egész megyét jelentette, nem beszélt perifériaként – ellenben hangsúlyozta, hogy „alföldi viszonylatban is elmaradott, számos strukturális gonddal küszködik”.⁴ A nyíregyházi, a sárréti és a tiszafüredi „térszerkezeti egység” lényegében megegyezik a Beluszky-féle vizsgálat Szabolcs-Szatmár, Berettyó-Körösvidék és Közép-Tiszavidék hátrányos helyzetű területeivel.

Ezek után, az említett két geográfus eredményeire is építve, jelent meg 1999-ben Kókai Sándor adatgazdag, inkább leíró és csak kevésbé elemző monográfiája. A „nyíregyházi történeti földrajzi iskola” műhelyében született kötet, érthető módon, már kifejezetten történeti szemléletű, amelynek homlokterében a 19. századi Nagyalföld városai és vonzáskörzetei álltak. Hasonlóan az előbbi két munkához, ebben sincs említés városhiányos térségekről, ellenben perifériákról és félperifériákról annál több szó esik. Összesen öt ilyen területet különített el a szerző. Négyet a trianoni Alföldön: a Közép-Tiszavidéket, a Sárrét-Körösök vidékét, a Körös–Maros közét és a Duna-mentét, valamint egyet annak határain kívül, amelyet a Bánát délkeleti részeként azonosított.⁵

¹ Beluszky 1976., Beluszky 1981., Tóth 1988., Kókai 1999.

² Beluszky 1976., Beluszky 1981.

³ Tóth 1988. 163–170.

⁴ Uo. 164.

⁵ Kókai 1999. 168–169.

Az eddig elmondottakkal szemben a történettudományban alapvetően más a helyzet. A történészek, de még a várostörténészek sem törekedtek arra, hogy a városiányos (más kontextusban perifériális) területek összetett kérdését vizsgálataik középpontjába állítsák. Holott kulcskérdés az, hogy milyen képet nyújt a történettudomány nemcsak a társadalmi differenciákról, hanem arról is, hogy e differenciák „újratermelődése” mögött milyen szekuláris térbeli egyenlőtlenségek húzódnak meg. Erre a kérdésre pedig a hazai történeti földrajztudománynak sincs kielégítő válasza – vagy legalábbis olyan válasza, amelyet a különböző léptékű gazdaság- vagy társadalomtörténeti vizsgálatokban alkalmazni lehetne; talán egyedüli kivétel Győri Róbert és Mikle György közös munkája.⁶

Források és módszertan

Az ATTA, vagyis az *Alföldi Települések Történeti Adatbázisa* egy jelenleg is bővülő, több alrendszerből álló, olyan számítógépes (MsExcel) adatbázis, amelynek kiépítése az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (BO/00623/12/2) támogatásával vált lehetővé. Törzsanyagát a *Közigazgatási tájékoztató lapok* (1925), a helységnévtárak (különösen MH 1913, 1926) és a *Magyar Statisztikai Közlemények Új sorozat* vonatkozó kötetének (1900–1935) demográfiai, foglalkozásszerkezeti és egyéb életmódbeli (stb.) adatai alkotják. Az ATTA jelenleg több mint 2,1 millió sztenderd és generált adatból áll, amelyet 2012 és 2015 között építettem.⁷ Segítségével nemcsak gazdaság- és társadalomtörténeti kérdések vizsgálhatók kvantitatív módszerek felhasználásával, hanem térinformatikai eszközök bevonásával a területi különbségek, egyenlőtlenségek mintázata is vizualizálható.⁸

Ehhez azonban – az első lépések egyikeként – el kellett készíteni a táj községhatáros közigazgatási digitális térképét,⁹ amihez előbb az Alföld határait kellett a nemzeté válás folyamatában értelmezni (kivált nyugati irányból) a megélt tér tapasztalata alapján. A Kárpát-medence területének – amely alatt, földrajzi szempontból helytelenül, legtöbbször a Kárpátok hegyvonulatait és egyszerre a medencét értjük – csaknem harmadát a százezer négyzetkilométernyi kiterjedésű nagytáj, az Alföld adja.¹⁰ A tengerszint feletti 200 méternél alacsonyabban fekvő, összefüggő rész átnyúlik a Duna vonalán mind nyugati, mind déli irányban, jóllehet ezeket a részeket a földrajztudomány sem tekintette mindenkor az Alföldhöz tartozónak. Bulla Béla 1962-ben megjelent szintézisétől vált általánosan elterjed nézetté, hogy a Mezőföld, a Dráva-mellék és az Ormánság is az Alföld része.¹¹ Minderről azonban napjainkig megoszlik a kutatók véleménye. A társadalom- és településföldrajzi munkákban legtöbbször az Alföld nem terjed túl a Duna vonalán,¹² mely nézetet a történelem- és a néprajztudomány is gyakran kölcsönvette. A két világháború közötti

⁶ Győri–Mikle 2017. Köszönöm a szerzőknek, hogy a megjelenés alatt álló tanulmányuk kéziratát a rendelkezésemre bocsátották.

⁷ Az ATTA főbb forrásai: NM EAD Kt. 1925. (vö. Szilágyi 2016a.); MSK Ús. 42., 46., 48., 69., 83., 99. köt.; NFAK 1969.; MH 1913.; MH 1926.

⁸ Szilágyi 2015.

⁹ Szilágyi 2014.

¹⁰ Beluszky 2001. 23.

¹¹ Bulla 1962. 82–83., 364–367.

¹² Beluszky 2001. 23–30.; Beluszky 2005a. 10.; Beluszky 2008. 325–411., 367–368.

néprajztudomány az akkori kortárs geográfiai elképzelésekre¹³ támaszkodva az Alföld nyugati határát a Dunában látta,¹⁴ mely elképzelés a legutóbbi szakmunkákban is visszatükröződik.¹⁵ Prinz Gyula már 1914-ben azon az állásponton volt, hogy a táj „nyugati és déli határait a Morava öblözgetég a Duna jelöli ki, illetve a Duna árterének jobbparti pereme [... adja]. Kivétel csak a Dráva öblözgete, melyet az Alföldtől nem lehet elkülöníteni”.¹⁶ Ez a kép a 20. század közepéig általánosan meghatározó maradt, de az utóbbi évtizedekben is újból polgárjogot nyert. Ezt elfogadva, az Alföld nyugati határát a Duna vonalánál húztam meg a vizsgálat során, amelyet a 19. századi alföldi táj percepciója is nagymértékben alátámaszt. A táj északi kiterjedését a tengerszint feletti 200 méternél húztam meg, egyezményes formában.¹⁷ Továbbá megjegyzem, hogy jelen vizsgálat során a trianoni Alföld keleti és déli határát az 1920 utáni államhatárhoz igazítottam.

A városhiányos térségek kimutatásában kézenfekvő megoldás lehet elsősorban, ha az adott terület összes városát megjelenítjük egy térképen. Ez egyúttal kijelöli (inverz formában) azokat a területeket is, ahol hiány van belőlük. Ennél bonyolultabb, ugyanakkor jóval szemléletesebb eljárás, ha a gravitációs vonzásokörzetek feltárásához végzett számítási eredményeket használjuk fel. Az alföldi településállomány gravitációs térszerkezetének megrajzolásához 860 település viszonyrendszerét, mintegy 219 ezer adat (826×265) kapcsolatot vizsgáltam. Tanulmányomban gravitációs centrumnak tekintettem a Beluszky–Győri-féle vizsgálat alapján azokat a funkcionális értelemben vett városokat, amelyek a trianoni ország területén helyezkedtek el. Ebből a 157 központból nem vontam be a vizsgálatba Zala, Vas, Sopron, Veszprém és Somogy vármegyék, illetve Győr-Moson-Pozsony egyelőre egyesített vármegye városait (39); tehát azokat, amelyek feltehetően túl messze voltak ahhoz, hogy érdemben befolyásolják a számítások eredményeit. Ugyanakkor az Alfölddel földrajzilag közvetlenül érintkező vagy e táj közvetlen közelében fekvő megyék területén elhelyezkedő funkcionális városokat sem hagyhattam figyelmen kívül a peremterületek viszonyrendszerének feltárásakor. Ebből a tájhoz közeli 42 városból mindössze 11 központ gravitációs vonzásokörzete terjedt át az Alföldre 1920-ban. Ilyen volt Adony, Dunaföldvár, Eger, Gyöngyös, Miskolc, Mohács, Monor, Paks, Sajószentpéter, Szentendre és Tolna.¹⁸

¹³ Prinz 1914. 48–49.; Prinz 1926. 82.; Prinz [1936]. 293–313.; Cholnoky 1929. 24–30.; Cholnoky [1937]. 32–33.

¹⁴ Ortutay 1940. 175.

¹⁵ Borsos 2011. 287–293.

¹⁶ Prinz 1914. 49.

¹⁷ A táj lehatárolásának kérdését részletesebben tárgyalom: Szilágyi 2014. 111–112.

¹⁸ A számítások elvégzéséhez két alapvető adatra van szükség: a települések lélekszámára és a települések földrajzi koordinátáira. A különféle lehetőségek közül a légvonalbeli távolságot alkalmaztam, melynek két település közötti értékét a földrajzi koordináták felhasználásával határoztam meg az alábbi összefüggés alapján: $d_{ij} = R \times \arccos[\cos(90^\circ - \phi_i) \times \cos(90^\circ - \phi_j) + \sin(90^\circ - \phi_i) \times \cos(\lambda_i - \lambda_j)]$; ahol: d_{ij} két földi pont távolsága, R a Föld sugara (6372,797 km), ϕ_i és ϕ_j két pont szélességi köri helyzete fokban, λ_i és λ_j két pont hosszúsági köri helyzete szintén fokban. A koordináták forrása: Google Maps. (Módszertanilag lásd: Nemes Nagy 2005. 220.) Az itt meg nem nevezett forrásokat lásd a 7. lábjegyzetnél. – A gravitációs modell a gravitációs törvény mintájára működik, amely jelen esetben megmutatja, hogy 1920-ban egy adott központ saját népességsúlyának megfelelően mely másik településre fejthetett ki vonzó hatást a köztük lévő távolság és a vonzott lakosság méretének függvényében. A gravitációs erő kiszámításának képlete: $F = m_i \times m_k / d_{ik}^2$, ahol m_i a vizsgált település, m_k a vizsgált központ tömege (népessége 1920-ban), d_{ik} pedig a köztük lévő légvonalbeli távolság kilométerben kifejezve. Fontos megjegyezni, hogy a (2-es vagy 3-as) hatványkitevő módosításával többé-kevésbé modellezni lehet azokat a változó közlekedési viszonyokat, amelyek befolyásolhatják a központok clérését

A módszert alacsony gravitációjú területek kimutatására, tulajdonképpen a városhiányos részek vizualizálására elsőnek Győri Róbert alkalmazta a hazai történeti földrajzban a Kisalföld déli részének térszerkezeti elemzésekor.¹⁹ Az eljárás lényege, hogy a *potenciál-képlet* felhasználásával meghatározásra kerül minden egyes vonzott település maximális gravitációs értéke, s az ily módon településekhez rendelt értékek térképezésekor, az eltérő gravitációs erők nagyságának érzékeltetésével megrajzolhatóvá válnak a „gravitációs erővonalak”, a központok körül működő gravitációs mezők koncentrikus gyűrűi, közeli centrumok esetén pedig e gyűrűk egymásba fonódó mintázatai. Végül, ahol a gravitációs mező a leggyengébb, vagyis ahol a térkép világos árnyalatú, ott rajzolódnak ki a városhiányos területek. Megjelenítésükhöz azonban – tekintve, hogy a kisvárosok legtöbbször az ilyen gyenge gravitációjú vidékeken jöttek létre, és csak ritkán olyan központok közelében, amelyek a városhierarchia magasabb szintjén helyezkedtek el – elengedhetetlen, hogy az eljárás során kizárólag azok a települések kerüljenek a vonzásközpontok csoportjába, amelyek középvárosok vagy magasabb hierarchiájú centrumok voltak a századelőn.

A városhiányos területek gravitációs térszerkezete

Az így nyert térképen élesen kirajzolódnak a Duna–Tisza közi és a tiszántúli városövek,²⁰ de minden korábbitól eltérő pontossággal az egykori városhiányos régiók potenciális magterületei is kijelölhetőek (1. ábra).²¹ Elmondható tehát, hogy 1920-ban három olyan városhiányos régió mutatható ki a trianoni Alföldön, ahol összetett, belső strukturaltság volt jellemző:

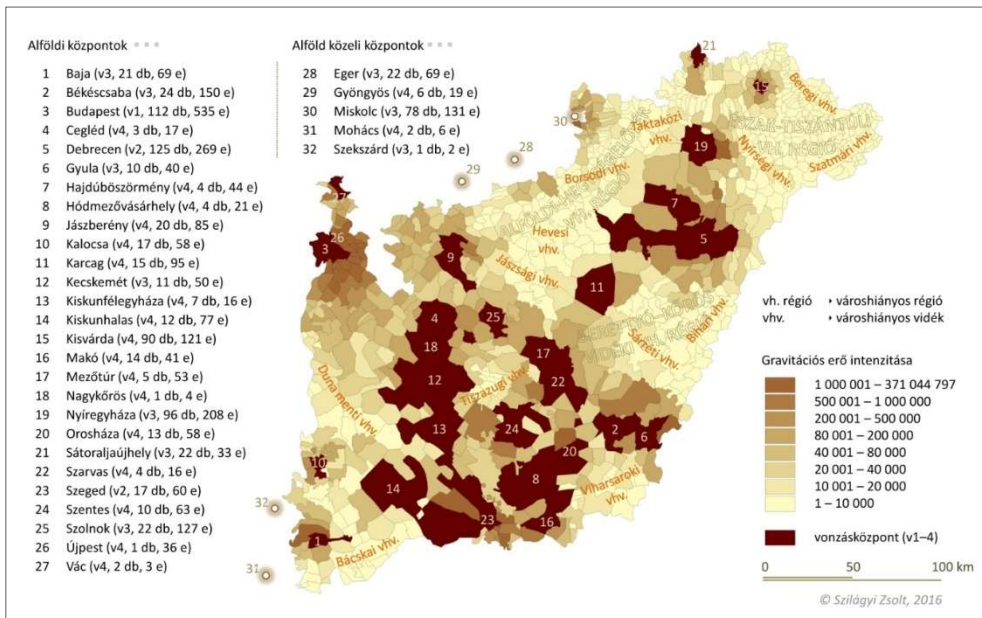
vonzáskörzetük területéről. Győri Róbert 2003-ban saját, gravitációs modellre épülő eredményeket publikált a Dél-Kisalföld területére vonatkozóan. A modell eredményeit a közigazgatási tájékoztató lapokból nyert empirikus adatokkal összevetve arra a következtetésre jutott, hogy a 2-es hatványkitevő alapján kirajzolódó hipotetikus vonzáskörzeti términtázat jobb megfelelést mutatott az empirikus vonzáskörzetekkel a két világháború közt, mintha a 3-as hatványkitevőt helyettesítette volna a képletbe (Győri 2003. 321.). Ugyanakkor arra is felhívta a figyelmet Győri Róbert, hogy a korábbi időszakok esetében, tekintettel például a századelő közlekedési viszonyaira, inkább a 3-as hatványkitevővel végzett számítások eredményei mutattak realisabb képet (Győri 2005. 81.). Felmerül ezek után a kérdés, hogy melyik hatványkitevő alkalmazása indokolt módszertanilag a két világháború közötti Alföld esetében. Úgy vélem, hogy a ritkább településsűrűség miatt, és azért, mert a táj közlekedési lehetőségeiben lényeges változás nem történt az 1920-as, 1930-as években, semmi nem indokolja, hogy a századelő viszonyainak modellezéséhez használt 3-as hatványkitevőn változtassunk, amikor a két világháború közötti Alföld gravitációs vonzáskörzetrendszerének megkonstruálása a cél. A gravitációs modell módszertani leírását lásd: Nemes Nagy 1984. 166–185.; Dusek 2005. 237–245.; Pénzes 2014. 97.

¹⁹ Győri 2005. 84.

²⁰ Vö. Szilágyi 2014. 118. 2a. ábra.

²¹ Hogy ezeket a magterületeket nem határoltam el élesen egymástól, több oka van. Először is egyértelmű, hogy e vidékek többé-kevésbé összefüggő régiókat alkottak, mely eleve kérdésessé teszi a belső strukturaltság „erőltetését”. Másodsor, a gravitációs modell nem alkalmas arra – és ez kellően nyomós érv –, hogy egy esetleges empirikus vizsgálathoz megbízhatóan szétválassa egymástól ezeket a belső területeket. Ennek magyarázata abban áll, hogy a gravitációs erő intenzitásának térképi megjelenítéséhez alkalmazott színskála intervallumai tetszőlegesen állíthatóak különféle megfontolásból, szűkebb vagy tágabb értékhatárok közé. Mindez persze alapvető hatással van a végeredményre. Az eljárás nyilvánvaló korlátai tehát önmagában teszik lehetetlenné a belső határok kijelölését. Harmadszor, úgy vélem, a tájakhoz hasonlóan ebben az esetben sem lehet éles határokról beszélni. Talán erre nincs is szükség. Elég, ha jelzésszerűen felrajzolhatóak a városhiányos régiók belső, kisebb vidékei.

1. *Észak-Tiszaántúli városhiányos régió*
 - 1.1. Beregi városhiányos vidék
 - 1.2. Nyírségi városhiányos vidék
 - 1.3. Szatmári városhiányos vidék
2. *Berettyó–Körös vidéki városhiányos régió*
 - 2.1. Sárréti városhiányos vidék
 - 2.2. Bihari városhiányos vidék
3. *Alföldi-hegységelőtér városhiányos régió*
 - 3.1. Borsodi városhiányos vidék
 - 3.2. Hevesi városhiányos vidék
 - 3.3. Taktaközi városhiányos vidék

1. ábra. Városhiányos területek az Alföldön 1920-ban. A városhierarchia felső négy szintjén működő központok (v1–4) gravitációs erejének intenzitása szerint.

Forrás: ATTA, gravitációs értékek módszertanához lásd a 18. lábjegyzetet, saját számítás és szerkesztés. Megjegyzés: A gravitációs központok nevét követő zárójelben a városhierarchiai szint (v1–4), a potenciálisan vonzott alföldi települések (db) és a vonzott alföldi lélekszám (ezer fő) olvasható. (Rövidítés: v1 = főváros, v2 = regionális központ, v3 = megyeközpont, v4 = középváros.)

A térképen látható további öt vidék nem mutat összetettebb struktúrát, így azok aligha tekinthetők régióknak. Ilyennek bizonyult a *Jászsági*, a *Duna menti*, a *Bácskai* és a *Viharsarokai* mellett, a *Tiszasági városhiányos vidék* is. Ez utóbbi abban a sajátos helyzetben volt egykoron, hogy beékelődött a két, észak–déli futású alföldi városöv közé (vö. 1. ábra, sötét színnel jelölt vonzásközpontok, v1–4). A terület inerciáját alapvetően az határozta meg,

hogy a vidéket északról, nyugatról és délről a Tisza, keletről pedig részben a Körös határolta, amelynek következtében a forgalmasabb utak elkerülték a területet. A szűkös természetföldrajzi adottságok nagyban befolyásolták a helyi társadalom demográfiai és foglalkozásszerkezeti viszonyait. E kedvezőtlen helyzet állandósulására hatással volt a *Tisza-lyugi városiányos vidéket* körbezáró (Szolnok, Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Szeged, Hódmezővásárhely, Szentes, Szarvas, Mezőtúr) városgyűrű is.

Összességében a városiányos régiók falvai közül több olyan település „emelkedett ki” a 19–20. század fordulójára, amely kisvárosi szerepköröket kezdett betölteni. Voltaképp a városiányos vidékek alsó szintű térszervezésében játszottak gyakran súlyukhoz képest nagyobb szerepet. Az *Észak-Tiszántúli* és a *Berettyó–Körös vidéki városiányos régiók* egyes részei még kedvezőtlenebb helyzetbe kerültek az új államhatár meghúzásával, amikor egyben határ menti területekké is váltak. E vidékeken, városok híján, a modernizációs alsóbb hídfőállásokat is nélkülöznie kellett a – gazdasági potenciál tekintetében szintén eleve szűkös adottságokkal rendelkező – falvak lakosságának. Tulajdonképpen ezek a vidékek adtak otthont az „alföldi társadalom” egyik „legreményvesztettebb” rétegének. Ezekben a vidékeken „többszörösen magatehetetlen” falvak egész sora formálódott 1920 után, mely településekről a történeti szakirodalomban még csak említést sem tesznek. Az ezekben a községekben halmozódó feszültségeknek adott hangot a két világháború között például Féja Géza, sárrétudvari Nagy Imre, Sinka István vagy Szabó Pál.²² És az sem véletlen, hogy Sárospatakon a Kollégium falai között munkálkodott az ország egyik leg-szervezettebb, tudományos igénnyel működő falukutató szemináriuma, amelynek fő munkaterülete, a Bodroghöz, határos volt az *Észak-Tiszántúli városiányos régióval*.²³

Kitekintés: a táj fejlettségi térszerkezete a századelőn

Az utóbbi egy-másfél évtizedben a korábbtól gyökeresen eltérő új, jóval kedvezőbb kép bontakozott ki a 19–20. századfordulós Alföldről. A különféle statisztikai mutatók alapján Beluszky Pál arra a megállapításra jutott, hogy az említett táj, a Kisalfölddel együtt, a Kárpát-medence legdinamikusabban fejlődő, modernizációban élen járó vidéke volt.²⁴ Az új szemléletmód és a tájról alkotott új kép ösztönzőleg hatott a későbbi kutatásokra. Bebizonyosodott, hogy az Alföldön gyökeresen eltérő fejlettségi térszerkezet alakult ki,²⁵ szemben a Kisalfölddel, ahol a táj ilyen jellegű övezetei az osztrák főváros köré rendeződtek.²⁶ Az Alföldet nem egyközpontú, hanem többközpontú fejlettségi háló jellemezte, amely egyben a táj sajátos vonását is adta.

Az Alföld belső modernizációs gócai között koncentrikusan szerveződő, de csak mozaikos mintázatban kimutatható, eltérő fejlettségű övek formálódtak és működtek a 19–20. század fordulóján (2. ábra). Az öt centrumterület közül utólagosan három a Duna–Tisza közén, kettő pedig a Tiszántúlon lokalizálható. Délen a *Baja–Bácsalmás–Szeged vidéki* (alföldi viszonylatban) kiemelkedő fejlettségű góc az első világháborút követő területi rendelkezések miatt hamarjában jelentőségét veszítette; annál is inkább, mert eleve csak peremvidéke volt az elcsatolt Szabadka–Újvidék–Zombor centrumterületnek. Az ettől

²² Féja 1937., Nagy 1940., Sinka 1935., Szabó 1930.

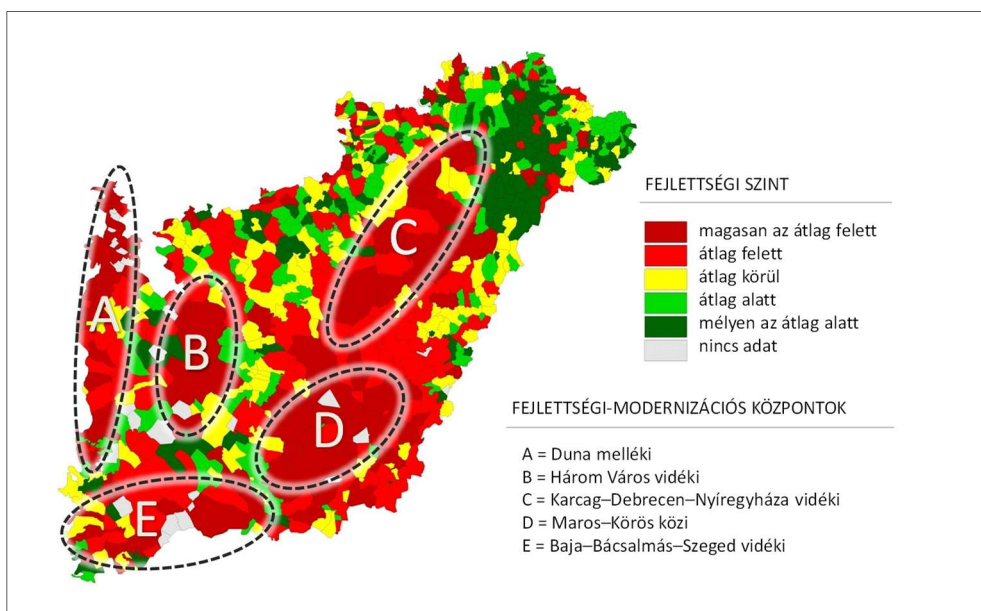
²³ Bartha 2013. 95.

²⁴ Beluszky 2001. 239.

²⁵ Szilágyi 2015. 81–90.

²⁶ Győri 2006. 246–248.

északra, a főváros alföldi előterében körvonalazódó másik kiemelkedő fejlettségű terület, a Három Város (Cegléd–Nagykőrös–Kecskemét) vidékén formálódott. Kialakulásában jelentős szerepet játszott a Kárpát-medencei viszonylatban jelentős forgalmú Budapest–Szeged–Temesvár vasútvonal. E dinamikusan fejlődő régió gazdasági szerepe az első világháború után (földrajzi fekvéséből adódóan) látványosan felértékelődött a trianoni Alföldön. A harmadik góc sávként húzódott az Alföld nyugati peremén, Ráckeve-től Bajáig, amelyet Erdei Ferenc még az 1930-as években „Dunamelléknek”, *víz menti falvak kertkultúrájának* nevezett.²⁷ Ugyanakkor a Maros–Körös közén és a Karcag–Debrecen–Nyíregyháza vidéken, lényegében összefüggő tömbben helyezkedett el a két tiszántúli, átlagos fejlettséget meghaladó centrumterület, amely egyben a vizsgálat fontos és talán legmeglepőbb eredményét adta.

2. ábra. Az Alföld fejlettségi térszerkezete 1910-ben.

Forrás: a módszer részletes leírását és az egyes települések komplex fejlettségi mutatóját lásd Szilágyi 2015., vö. Szilágyi 2016b. 40. Megjegyzés: átlag = 0,00, szórás = 1,00, magasan az átlag felett (3,035–0,512), átlag felett (0,511–0,133), átlag körül (0,132 és –0,130 között), átlag alatt (–0,131 és –0,382 között), mélyen az átlag alatt (–0,383 és –1,255 között).

Az előbbiekből kitűnik, hogy az Alföld belső fejlettségi különbségei már a századelőn is markánsan kirajzolódtak. A nagyobb modernizációs góccokat, más néven centrumterületeket keskeny, néhány tíz kilométernyi szélességű átmeneti sávok választották el egymástól. A Duna–Tisza közén ez a tagoltság nemcsak észak–déli (folyókat követő) irányultságú volt, hanem nyugat–keleti szerkezetű is, mivel itt az átlagon felüli fejlettségű

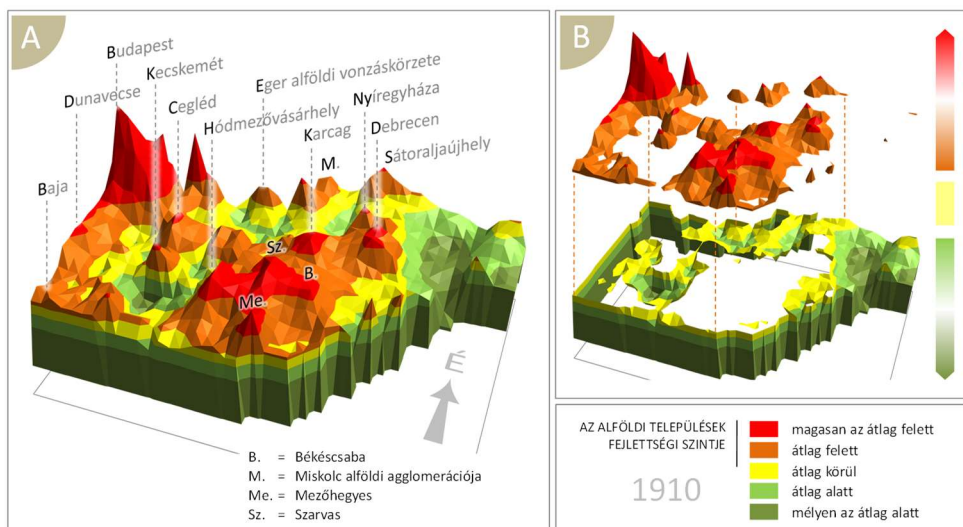
²⁷ Erdei 1937. 9., 203.

részek nem alkottak egymással összefüggő tömböt (nem úgy, mint a Tiszántúlon). A *Három Város vidéki* és a *Baja–Bácsalmás–Szeged vidéki* centrumterületek között húzódott egy, kelet felé folyamatosan kiszélesedő átmeneti zóna. Ugyanakkor a tiszántúli tömb keleti peremén szintén megfigyelhető egy nyugat felé elkeskenyedő, alacsonyabb fejlettségű ékterület, amely a bihari részt, beleértve a Sárrét aprófalvas keleti területeit is, magába foglalta (vö. 1. ábra, 2. ábra). Végül még további két átlagosnál fejletlenebb vidék körvonalazódott a századelő Alföldjén. Az egyik egy mozaikos szerkezetet mutató régió volt, amely tulajdonképpen megegyezett az *Alföldi-hegységelőtér városiányos régiójával*, a másik azon északkelet-alföldi terület volt, amely többé-kevésbé az *Észak-Tiszántúli városiányos régióval* volt azonos, és amely magába foglalta az Ecsedi-láp egykori vidékét, a Beregi- és a Szatmári-síkságot, a Rétközt és ezek ölelésében csaknem a teljes Nyírséget.

Ilyenformán nyilvánvaló, hogy a köztudatban élő nyugat–keleti irányú fejlettségi lejtő tézise *abban a formában*, ahogyan azt általánosítva az Alföldről legtöbbször elgondoljuk, már nem tartható tovább.²⁸ Kutatásaim alapján egy, a korábbihoz képest jóval összetettebb századfordulós fejlettségi térszerkezet rekonstruálható.²⁹ Először is, az alföldi települések fejlettségének kétség kívül van egy jól kivehető keleti irányba csökkenő vonása. Másodsor, és a hangsúly ezen van, a „lejtő” ellenére, nagyjából Szeged és Nyíregyháza között húzódó észak–déli sávban, tehát a Tiszántúl folyóhoz közelebb eső felén, ahol a mezővárosok füzére volt megfigyelhető, egy átlagostól (falvak szintjén is!) fejlettebb régió terült el (2. ábra). Amennyiben ezek után megpróbáljuk elképzelni ezt a „lejtőt”, úgy valami egészen más hasonlatra lesz szükségünk. Ezt helyettesítheti az, ha úgy gondolunk inkább a fejlettség felszínformáira, mint valami dombvidékre, amely bár lejt nyugatról keletre, még inkább északkeletre, közben azért helyenként – például a Három Város vidékén, a Közép- és Dél-Tiszántúl Tiszához közelebb eső felén vagy az Alföld déli peremén – emelkedik is. E „magasabb felszínnek” között északkelet–délnyugati vonalban egy alacsonyabb fekvésű völgy húzódott, amelynek keleti fele tölcérszerűen kiszélesedve a „legmélyebb” pontját adta az Alföld fejlettségi domborzatának. Ebből kitűnik, hogy a merev „fejlettségi lejtő” helyett, sokkal inkább egy változatos formavilágú, flexibilis „fejlettségi membránnal” van dolgunk (3. ábra, A).

²⁸ Még Bulla Béla írta nem minden előzmény nélkül 1940-ben, hogy az „élet lüktetésének elbalkulása nyugatról kelet felé [...] élesen kirajzolódik” (Bulla 1940. 58.). Később ennek a nézetnek engedett teret implicit formában Mendöl Tibor is, amikor úgy fogalmazott, hogy az „Alföld múltja máig nem érte utól [sic!] a nyugati országországok fejlettségét” (Bulla–Mendöl 1947. 227.). Ennek két legfőbb okát a településállomány nagy részének török kori elpusztulásában, illetve a táj ásványkincsekben való szegénységében látta.

²⁹ A nyugat–keleti fejlettségi lejtő falszifikálását lásd bővebben: Szilágyi 2015. 81–90.; Szilágyi 2016b. 38–42.

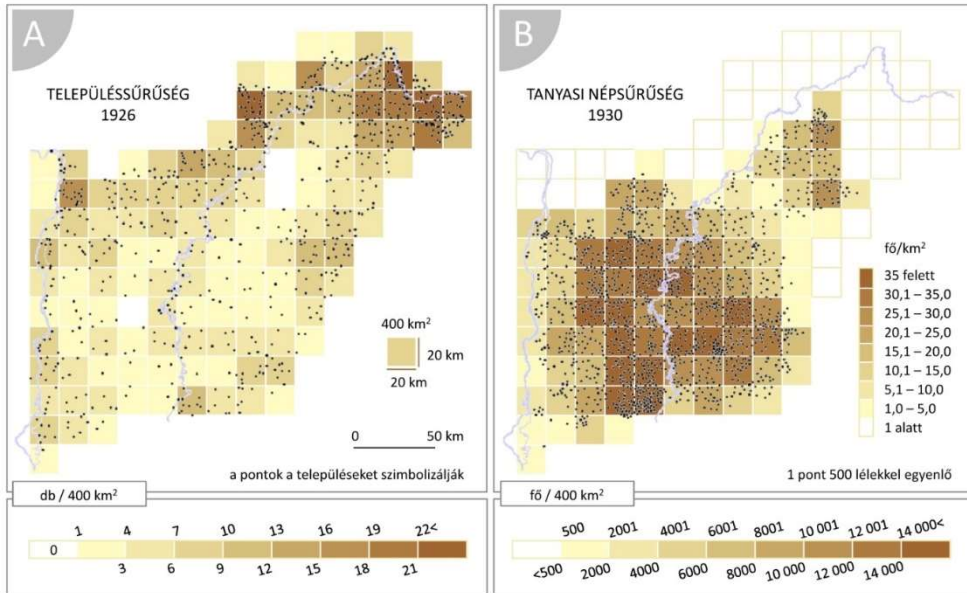

3. ábra. Az Alföld fejlettségi membránja 1910-ben.

Forrás: ATTA, vö. Szilágyi 2016b. 41., saját számítás és szerkesztés.

Szélesebb perspektívába helyezve az eddig elmondottakat, megfogalmazható, hogy a török kori településállomány jelentős részének elpusztulása – a 20. század eleji modernizáció és fejlettség kérdése felől közelítve – talán a szükségesnél még mindig jóval negatívabb megítélés alá esik. Holott mindezek után aligha kérdéses, hogy azok a területek értek el „magasabb” fejlettségi szintet a 20. századra, ahol a pusztítás mértéke nagyobb volt a 16. század során. Ezzel szemben azok a területek, ahol csaknem érintetlen maradt a középkori, „aprófalvas” településállomány szerkezete (4. ábra, A), kevésbé tudtak „mobilizálódni”. A sűrűszövetű településháló miatt ezeken a vidékeken olyan nagyterjedésű mezővárosok sem alakulhattak ki, amelyek máshol a fejlődés alföldi útját³⁰ képviselték. Ennek függvényében e területek másféle „fejlődési úton” jártak, amely nem lemaradást, és főleg nem elmaradottságot jelent, sokkal inkább azt, hogy a helyi viszonyokhoz való legteljesebb alkalmazkodás, a fennálló struktúrák közepette, mindössze annyira volt elegendő, mint amit a vizsgálat a századelőn ezen a vidéken kimutatott (3. ábra, B).

³⁰ Vö. Márkus 1986. 43–52.; Beluszky 2001. 79–156. Lásd hozzá Kecskemét példáját: Szilágyi 2012.

4. ábra. Az Alföld településsűrűsége (A) és az általában mezővárosok köré rendeződő tanyasi népsűrűsége (B).

Forrás: ATTA (A) és Elek 1938. 609. (B), saját számítás és szerkesztés.

Az előbbiből következik, hogy a 19–20. századi alföldi modernizáció egyik előzménye, ha nem is előfeltétele, a 18. századra kialakult ritkább sűrűségű településállomány, illetve annak kiemelkedő „szigetei”. Szigetek vagy zárványok, nézőpont kérdése,³¹ környezetükhöz (vidékükhöz) képest egészen más lehetőségeket, az önmegvalósítás eltérő útjait kínálták lakóik számára. Hogy „multikulturális” központok lettek volna ezek a szigetek, azt ma már árnyaltabban látom, mint pár évvel korábban,³² azt viszont továbbra is fenntartom, hogy bizonyára olyan helyekről, központokról van szó, ahol összetettebb strukturái jöttek, jöhettek létre a gazdaságnak és a társadalomnak helyi szinten. Ezek a szigetek, amelyek egy-egy várost, némelykor városok – térben egymáshoz közel fekvő – csoportját jelentették az Alföldön, olyan interakciós teret képeztek, kínáltak a vándormozgalomból is bőven táplálkozó, növekvő társadalmuk számára, ahol a toleránsabb viselkedésforma kialakítása elengedhetetlen velejárója volt a „fejlődés” légkörének. Nyilván ezt erősítette a betelepülések, betelepítések egész sora a 18. században, például a békési, dél-alföldi, Duna-menti részeken. S ezt erősítette később is a 19. századi migráció,³³ amelyet nagyban megkönnyített a táj szerkezeti adottsága, az alföldi közlekedés egyszerűbb, „könnyedebb” lehetősége, idővel modernizálódó formája. Mindezek abba az irányba hatottak, hogy e területek az állandó kihívások közepette bővülő „sokszínűségük” mellett továbbra is képesek maradtak megőrizni a térszervező szerepköreiket a tájban. A 19. század végére több

³¹ Benda 2006. 350–367.

³² Szilágyi 2012. 42–43.

³³ Bővebben: Beluszky 2005b. 153–314.

helyen is összefüggő vidéket, kiemelkedő fejlettségű-modernizációjú góccokat kezdtek alkotni ezek a centrumok. Régi szerepköreiket megtartva tehát, és újabbakkal bővítve azokat, továbbra is környezetük „fölé” emelkedtek (3. ábra, A).

Zsolt Szilágyi

Visualising Areas Lacking Cities – A Possible Application of the Geographic Information System (GIS) and the Gravity Model in History, Based on the Example of the Great Hungarian Plain of Trianon (1910–1930)

The 'digital revolution' going on in all fields of science in parallel nowadays (in the case of certain disciplines, a 'digital turn') has opened an interface of interactions in the last few years, which places interdisciplinary topics – among them historical-geographical research – into a new space.

The present study attempts to represent through the example of the 19th-20th turn-of-the-century Great Hungarian Plain the economic and social historical opportunities and contexts opening in the mentioned sub-disciplines by the use of GIS, in parallel with the utilization, or deconstruction, of the canonized knowledge.

During the research process, it turned out that the gravity potential model can also be used to visualize the results of the calculations in a GIS. The less attracted areas outline the areas, regions lacking cities in a differentiated manner in the resulting map.

This method can be used to map 3 regions and 8 areas lacking cities on the Great Hungarian Plain.

On the other hand, the results also made it possible to sketch a model of economic structure, which is hoped to draw attention in writing social history.

Források

- GM 2005. Google Maps. Google Inc. (Online: www.google.hu/maps)
- MH 1913. A Magyar Szent Korona Országainak helységnévtára 1913. Szerk. és kiad. a Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal. Bp., 1913.
- MH 1926. Magyarország helységnévtára 1926. Szerk. és kiad. a Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal. Bp., 1926.
- MSK Ús. 42. köt. A magyar szent korona országainak 1910. évi népszámlálása. Első rész. A népesség főbb adatai községek és népesebb puszták, telepek szerint. Bp., 1912. (Magyar Statisztikai Közlemények. Új sorozat. 42.)
- MSK Ús. 46. köt. A magyar szent korona országainak 1901–1910. évi népmozgalma községenként. Bp., 1913. (Magyar Statisztikai Közlemények. Új sorozat. 46.)
- MSK Ús. 48. köt. A magyar szent korona országainak 1910. évi népszámlálása. Második rész. A népesség foglalkozása és a nagyipari vállalatok községenként. Bp., 1913. (Magyar Statisztikai Közlemények. Új sorozat. 48.)
- MSK Ús. 69. köt. Az 1920. évi népszámlálás. Első rész. A népesség főbb demográfiai adatai. Községek és népesebb puszták, telepek szerint. Bp., 1923. (Magyar Statisztikai Közlemények. Új sorozat. 69.)
- MSK Ús. 83. köt. Az 1930. évi népszámlálás. I. rész. Demográfiai adatok községek és külterületi lakott helyek szerint. Bp., 1932. (Magyar Statisztikai Közlemények. Új sorozat. 83.)
- MSK Ús. 99. köt. Magyarország földbirtokviszonyai az 1935. évben. I. [rész]. Törvényhatóságok és községek (városok) szerint. Bp., 1936. (Magyar Statisztikai Közlemények. Új sorozat. 99.)
- NFAK 1969. A népmozgalom főbb adatai községenként 1901–1968. Összeállította: Klinger András. Bp., 1969.
- NM EAD Ktl. 1925. Néprajzi Múzeum (Budapest), Etnológiai Archívum Dokumentációs Gyűjtemény, Statisztikai Gyűjtemény, Közigazgatási tájékoztató lapok, 1925.

Szakirodalom

- Bartha 2013. Bartha Ákos: Falukutatás és társadalmi önismeret. A Sárospataki Református Kollégium faluszemináriumának (1931–1951) történeti kontextusai. Sárospatak, 2013. (Nemzet, egyház, művelődés 8.)
- Beluszky 1976. Beluszky Pál: Területi hátrányok a lakosság életkörülményeiben. Hátrányos helyzetű területek Magyarországon. In: Földrajzi Értesítő, 25. (1976) 2–4. füzet. 301–312.
- Beluszky 1981. Beluszky Pál: Két hátrányos helyzetű terület az Alföldön: A Közép-Tiszavidék és a Berettyó–Körösvidék. In: Alföldi Tanulmányok 5. Békéscsaba, 1981. 131–160.
- Beluszky 2001. Beluszky Pál: A Nagyalföld történeti földrajza. Bp.–Pécs, 2001.
- Beluszky 2005a. Beluszky Pál: Őrség–Vendvidék Felső-Rába-völgy. Szentgottárd és környéke. Bp.–Pécs, 2005. (Tájak–települések–polgárok 1.)
- Beluszky 2005b. Beluszky Pál: Az ország lakói – Magyarország demográfiai képe a századfordulón. In: Magyarország történeti földrajza. I. kötet. Szerk.: Beluszky Pál. Bp.–Pécs, 2005. 153–314. (Területi és Települési Kutatások 27.)
- Beluszky 2008. Beluszky Pál: Kárpát-medence országrészeinek (régióinak?) rövid jellemzése. In: Magyarország történeti földrajza. II. kötet. Szerk.: Beluszky Pál. Bp.–Pécs, 2008. (Területi és Települési Kutatások 27.)
- Beluszky–Győri 2005. Beluszky Pál – Győri Róbert: Magyar városhálózat a 20. század elején. Bp.–Pécs, 2005.
- Benda 2006. Benda Gyula: Társadalomtörténeti tanulmányok. Bp., 2006.
- Borsos 2011. Borsos Balázs: A magyar népi kultúra regionális struktúrája. A magyar néprajzi atlasz számítógépes feldolgozása fényében. 2. kötet. Mellékletek. Bp., 2011.
- Bulla 1940. Bulla Béla: Az Alföld. Bp., 1940. (Kincsestár – A Magyar Szemle Társaság Kis Könyvtára 116.)
- Bulla 1962. Bulla Béla: Magyarország természeti földrajza. Bp., 1962.
- Bulla–Mendöl 1947. Bulla Béla – Mendöl Tibor: A Kárpát-medence földrajza. Bp., 1947. (Nevelők Könyvtára 2.)
- Cholnoky [1937]. Cholnoky Jenő: A Föld és élete. Világrészek, országok, emberek. 6. kötet. Magyarország földrajza. Bp., [1937].

- Cholnoky 1929. Cholnoky Jenő: Magyarország földrajza. Pécs, 1929. (Tudományos Gyűjtemény 101.)
- Dusek 2005. Dusek Tamás: Térbeli egymásrahatások, szociálfizikai modellek. In: Regionális elemzési módszerek. Szerk.: Nemes Nagy József. Bp., 2005. 237–245. (Regionális Tudományi Tanulmányok 11.)
- Elek 1938. Elek Péter: Magyarország mezőgazdasági népsűrűsége. In: Magyar Statisztikai Szemle, 16. (1938) 5–6. sz. 605–612.
- Erdei 1937. Erdei Ferenc: Futóhomok. A Duna-Tiszaköz földje és népe. Bp., 1937. (Magyarország felfedezése.)
- Féja 1937. Féja Géza: Viharsarok. Az Alsó Tiszavidék földje és népe. Bp., 1937. (Magyarország felfedezése.)
- Győri 2003. Győri Róbert: A Kisalföld valódi és elméleti vonzáskörzetei a XX. század elején. In: A Dunántúl és a Kisalföld történeti földrajza. Szerk.: Frisnyák Sándor, Tóth József. Nyíregyháza–Pécs, 2003. 315–324.
- Győri 2005. Győri Róbert: A térszerkezet átalakulásának elemei a Kisalföld déli részén, a XVIII. század végétől a XX. század elejéig. Doktori értekezés kéziratban. Témavezető: Beluszky Pál, Nemes Nagy József. ELTE TTK, Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program, Bp., 2005.
- Győri 2006. Győri Róbert: Bécs kapujában. Területi fejlettségi különbségek a Kisalföld déli részén a 20. század elején. In: Korall, 7. (2006) 24–25. sz. 231–250.
- Győri–Mikle 2017. Győri Róbert – Mikle György: A fejlettség területi különbségeinek változása Magyarországon, 1910–2011. Kéziratban, megjelenés alatt: Tér és társadalom, 31. (2017).
- Kókai 1999. Kókai Sándor: Az Alföld vonzásközpontjai és -körzetei a XIX. század közepén. Nyíregyháza, 1999. (Észak- és Kelet-Magyarországi Földrajzi Évkönyv 7.)
- Márkus 1986. Márkus István: Az „alföldi út” és elakadása. Igrici, Gelej, Mezőcsát. In: Valóság, 29. (1986) 4. sz. 30–58.
- Nagy 1940. Nagy Imre: Holtak derese. Bp., 1940.
- Nemes Nagy 1984. Nemes Nagy József: Gravitációs- és potenciál-modellek. In: Matematikai és statisztikai módszerek alkalmazási lehetőségei a területi kutatásokban. Szerk.: Sikos T. Tamás. Bp., 1984. 166–185.
- Nemes Nagy 2005. Nemes Nagy József: Földi, térképi távolság. In: Regionális elemzési módszerek. Szerk.: Nemes Nagy József. Bp., 2005. (Regionális Tudományi Tanulmányok 11.)

- Ortutay 1940. Ortutay Gyula: Kis magyar néprajz. Bp., 1940. (Könyvbarátok Kis Könyvei 5.)
- Pénzes 2014. Péntes János: Periférikus térségek lehatárolása – dilemmák és lehetőségek. Debrecen, 2014.
- Prinz [1936]. Prinz Gyula: A magyar tájak képe. In: Magyar föld, magyar faj. 1. kötet. Magyar földrajz, Magyarország tájrajza. Szerk.: Prinz Gyula. Bp., [1936].
- Prinz 1914. Prinz Gyula: Magyarország földrajza. A magyar föld és életjelenségeinek oknyomozó leírása. Bp., 1914.
- Prinz 1926. Prinz Gyula: Magyarország földrajza. A magyar föld és életjelenségeinek oknyomozó leírása. 1. kötet. Magyarország fejlődésének származása, szerkezete és alakja. [Pécs], 1926. (Tudományos Gyűjtemény 15.)
- Sinka 1935. Sinka István: Pásztorének. Tornalja, 1935.
- Szabó 1930. Szabó Pál: Emberek. Bp., 1930.
- Szilágyi 2012. Szilágyi Zsolt: Homokváros. Kecskemét történeti földrajzi látószögek metszetében. Kecskemét, 2012. (Kecskeméti Örökség Könyvek 2.)
- Szilágyi 2014. Szilágyi Zsolt: Alföldi vonzáskörzetek és piacközpontok 1925-ben. I. Módszertani megközelítések, vizsgálati keretek. In: Agrártörténeti Szemle, 55. (2014) 1–4. sz. 107–156.
- Szilágyi 2015. Szilágyi Zsolt: A fejlettség területi különbségei az Alföldön a 20. század elején. In: Föld, parasztság, agrárium. Tanulmányok a XX. századi földkérdésről a Kárpát-medencében. Szerk.: Varga Zsuzsanna, Pallai László. Hajdúnánás, 2015. 37–112.
- Szilágyi 2016a. Szilágyi Zsolt: Az 1925. évi közigazgatási tájékoztató lapok forrásértéke és forráskritikája az alföldi községek példáján. In: Vidéki élet és vidéki társadalom Magyarországon. A Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület 2014. évi, egri konferenciájának kötete. Szerk.: Pap József, Tóth Árpád. Bp., 2016. 94–112. (Rendi társadalom – polgári társadalom 28.)
- Szilágyi 2016b. Szilágyi Zsolt: Isten veled fejlődésmodell! Kecskemét alkalmazkodásának történeti sajátosságai. In: Forrás, 48. (2016) 7–8. sz., 36–59.
- Tóth 1988. Tóth József: Urbanizáció az Alföldön. Bp., 1988. (Területi és Települési Kutatások 3.)

Melléklet

AZ ALFÖLDI TELEPÜLÉSEK VONZÁSKÖZPONTJAI,
GRAVITÁCIÓS ÉRTÉKEI 1920-BAN

Magyarázat:

A települések neve után zárójelben a községhatáros térkép településazonosító száma (ID) olvasható, illetve, ha vonzasközpont volt, akkor a városhierarchia szintjére történik utalás (v1 = főváros, v2 = regionális központ, v3 = megyeközpont, v4 = középváros). Jelen esetben vonzasközpontnak tekintetem minden olyan települést, ami a Beluszky–Győri-féle vizsgálatban funkcionális városnak minősült 1910-ben és a hierarchia felső négy szintjén állt. Azokat a városokat, amelyek a hierarchia alsó két (kisvárosok, valamint járási funkciókkal is rendelkező települések) szintjén helyezkedtek el, nem tekintetem centrumnak. Azért nem, mert ezzel az eljárással a városhiányos területek látványosabb formában váltak megjeleníthetőkké. Továbbá azokat a településeket jelöltem városhiányos területhez tartozónak, amelyek gravitációs értéke nem érte el a 10 000 pontot. Hangsúlyozom, hogy az önkényesen meghúzott határ emiatt pusztán tájékoztató jelleggel körvonalazhatja a szóban forgó területeket.

Forrás: MH 1926., Beluszky–Győri 2005., saját számítás.

Település	Lélekszám (1920)	Vonzasközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Abádszalók (ID-645)	7 336	Budapest	5 330	vht.
Abony (ID-449)	16 185	Szolnok	243 681	..
Adács (ID-674)	3 783	Gyöngyös	73 451	..
Ajak (ID-143)	2 360	Kisvárd	217 441	..
Akasztó (ID-515)	3 737	Budapest	4 994	vht.
Alag (ID-594)	2 265	Budapest	443 181	..
Alattán (ID-616)	2 487	Jászberény	40 050	..
Alberti (ID-553)	4 078	Budapest	49 057	..
Aldebró (ID-663)	1 518	Eger	11 386	..
Algyő (ID-416)	3 050	Szeged	486 604	..
Almáskamarás (ID-367)	2 404	Békéscsaba	7 913	vht.
Álmosd (ID-354)	2 239	Debrecen	9 405	vht.
Alpár (ID-525)	4 065	Kiskunfélegyháza	41 036	..
Alsóberecki (ID-790)	596	Sátoraljaújhely	67 492	..
Alsódabas (ID-456)	2 549	Budapest	49 946	..

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Alsódobsza (ID-811)	633	Miskolc	3 975	vht.
Alsógöd (ID-597)	966	Budapest	92 292	..
Alsójózsa (ID-266)	1 232	Debrecen	247 033	..
Alsónémedi (ID-457)	4 721	Budapest	551 606	..
Alsószolca (ID-744)	2 030	Miskolc	123 464	..
Ambrózfalva (ID-386)	1 063	Makó	2 800	vht.
Anarcs (ID-159)	1 612	Kisvárd	145 163	..
Apagy (ID-180)	1 770	Nyíregyháza	19 807	..
Apátfalva (ID-372)	5 741	Makó	296 671	..
Áporka (ID-578)	988	Budapest	31 114	..
Apostag (ID-474)	2 666	Budapest	7 438	vht.
Arnót (ID-749)	1 114	Miskolc	88 283	..
Ároktő (ID-707)	2 155	Miskolc	1 618	vht.
Ártánd (ID-314)	863	Debrecen	893	vht.
Átány (ID-681)	2 812	Budapest	3 378	vht.
Bácsalmás (ID-423)	11 517	Baja	9 240	vht.
Bácsbokod (ID-432)	3 916	Baja	18 038	..
Bácsborsód (ID-433)	2 408	Baja	8 593	vht.
Bagamér (ID-355)	3 327	Debrecen	14 386	..
Báj (ID-123)	932	Nyíregyháza	1 113	vht.
Baja (ID-443, v3)	19 371	vk.
Bajaszentistván (ID-495)	3 338	Baja	14 415 135	..
Bakonszeg (ID-301)	1 645	Debrecen	2 501	vht.
Balkány (ID-169)	5 908	Nyíregyháza	22 354	..
Balmazújváros (ID-258)	13 223	Hajdúböszörmény	138 360	..
Balsa (ID-129)	1 618	Nyíregyháza	2 980	vht.
Barabás (ID-97)	1 452	Kisvárd	975	vht.
Báránd (ID-346)	4 123	Karcag	7 438	vht.
Bátmonostor (ID-434)	2 385	Baja	54 818	..
Battonya (ID-362)	13 737	Békéscsaba	7 214	vht.
Bátya (ID-496)	3 664	Kalocsa	208 144	..
Bedő (ID-315)	621	Debrecen	906	vht.
Bekecs (ID-807)	1 723	Miskolc	3 140	vht.
Békés (ID-272)	28 161	Békéscsaba	949 441	..
Békéscsaba (ID-300, v3)	44 368	vk.

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Békéssámszon (ID-282)	4 709	Hódmezővásárhely	25 650	..
Békésszentandrás (ID-291)	5 861	Szarvas	794 997	..
Belsőbócs (ID-751)	1 228	Miskolc	18 540	..
Benk (ID-237)	569	Kisvárd	2 404	vht.
Beregdaróc (ID-100)	1 033	Kisvárd	335	vht.
Beregsurány (ID-101)	869	Kisvárd	225	vht.
Berekböszörmény (ID-316)	2 954	Debrecen	2 162	vht.
Berettyószentmárton (ID-302)	1 536	Debrecen	2 911	vht.
Berettyóújfalu (ID-303)	9 134	Debrecen	22 361	..
Berkesz (ID-215)	850	Nyíregyháza	2 387	vht.
Berzék (ID-809)	694	Miskolc	6 300	vht.
Besenyőd (ID-184)	805	Nyíregyháza	3 726	vht.
Besenyőtelek (ID-664)	3 529	Eger	8 455	vht.
Besenyszög (ID-626)	4 672	Szolnok	48 323	..
Beszterc (ID-217)	1 023	Nyíregyháza	3 182	vht.
Biharkeresztes (ID-317)	3 669	Debrecen	4 190	vht.
Biharnagybajom (ID-347)	4 212	Karcag	5 362	vht.
Bihartorda (ID-348)	1 621	Debrecen	2 535	vht.
Biharugra (ID-327)	2 116	Debrecen	882	vht.
Biri (ID-178)	1 101	Nyíregyháza	8 102	vht.
Boconád (ID-682)	2 091	Budapest	3 878	vht.
Bócsa (ID-516)	2 833	Kiskunhalas	7 749	vht.
Bodroghalász (ID-785)	613	Sátoraljaújhely	7 004	vht.
Bodrogolaszi (ID-782)	1 205	Sátoraljaújhely	6 439	vht.
Bodrogzsádány (ID-783)	585	Sátoraljaújhely	2 014	vht.
Bogyiszló (ID-497)	2 886	Szekszárd	36 844	..
Bojt (ID-318)	1 215	Debrecen	2 270	vht.
Boldog (ID-470)	2 884	Budapest	36 994	..
Boldva (ID-706)	1 563	Miskolc	33 222	..
Borota (ID-444)	3 244	Baja	6 075	vht.
Borsodivánka (ID-732)	947	Eger	1 013	vht.
Borsodszemere (ID-733)	1 954	Eger	7 551	vht.
Botpalád (ID-40)	914	Debrecen	87	vht.
Bököny (ID-170)	2 612	Nyíregyháza	693 046	..
Budapest (ID-544, v1)	928 996	vk.

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Bugyi (ID-458)	3 589	Budapest	138 242	..
Buj (ID-131)	3 281	Nyíregyháza	26 068	..
Búdszentmihály (ID-116)	8 255	Nyíregyháza	18 763	..
Cégénydányád (ID-30)	907	Debrecen	170	vht.
Cegléd (ID-602, v4)	36 929	vk.
Ceglédbercel (ID-554)	3 660	Cegléd	80 157	..
Cibakháza (ID-634)	5 940	Szolnok	11 672	..
Cigánd (ID-767)	3 840	Kisvárd	12 617	..
Cinkota (ID-482)	6 399	Budapest	46 458 526	..
Csabacsúd (ID-292)	1 182	Szarvas	44 394	..
Csaholc (ID-36)	597	Debrecen	69	vht.
Csanádalberti (ID-387)	1 377	Makó	5 351	vht.
Csanádapáca (ID-378)	4 576	Orosháza	24 489	..
Csanádpalota (ID-388)	6 129	Makó	33 492	..
Csány (ID-678)	4 432	Gyöngyös	26 460	..
Csanytelek (ID-403)	4 652	Szentes	73 464	..
Csaroda (ID-102)	1 040	Kisvárd	513	vht.
Császártöltés (ID-517)	3 166	Kiskunhalas	7 364	vht.
Császló (ID-9)	553	Debrecen	72	vht.
Csátalja (ID-435)	2 418	Baja	9 399	vht.
Csávoly (ID-436)	2 869	Baja	18 116	..
Csegöld (ID-4)	966	Debrecen	122	vht.
Cséke (ID-768)	252	Kisvárd	592	vht.
Csenger (ID-1)	3 618	Debrecen	607	vht.
Csengersima (ID-5)	521	Debrecen	47	vht.
Csengerújfalú (ID-7)	1 080	Debrecen	214	vht.
Csengőd (ID-518)	2 307	Budapest	3 281	vht.
Csépa (ID-635)	3 406	Szentes	17 108	..
Csepel (ID-536)	13 990	Budapest	11 199 765	..
Csobaj (ID-124)	1 057	Nyíregyháza	1 546	vht.
Csongrád (ID-408)	25 888	Szentes	545 162	..
Csorvás (ID-283)	6 147	Orosháza	51 843	..
Csökmő (ID-304)	3 438	Békéscsaba	1 976	vht.
Csömör (ID-483)	2 872	Budapest	3 891 727	..
Dab (ID-579)	937	Budapest	9 284	vht.

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Dámóc (ID-769)	728	Kisvárd	1 474	vht.
Dancsháza (ID-349)	542	Debrecen	801	vht.
Dánszentmiklós (ID-555)	1 958	Budapest	24 219	..
Dány (ID-484)	3 057	Budapest	111 730	..
Darnó (ID-33)	196	Debrecen	27	vht.
Darvas (ID-306)	1 268	Debrecen	866	vht.
Dávod (ID-437)	2 987	Mohács	6 933	vht.
Debrecen (ID-268, v2)	103 186	vk.
Demecser (ID-207)	3 234	Nyíregyháza	11 508	..
Derecske (ID-338)	9 843	Debrecen	109 996	..
Derekegyház (ID-417)	2 567	Szentes	76 044	..
Deszk (ID-394)	2 377	Szeged	613 801	..
Déaványa (ID-646)	13 349	Mezőtúr	20 698	..
Doboz (ID-277)	6 880	Gyula	194 518	..
Dombegyház (ID-365)	4 874	Békéscsaba	3 872	vht.
Dombiratos (ID-379)	1 394	Békéscsaba	2 599	vht.
Dombrád (ID-144)	5 297	Kisvárd	33 557	..
Dormánd (ID-665)	1 095	Eger	3 701	vht.
Döge (ID-151)	1 867	Kisvárd	203 271	..
Dömsöd (ID-580)	4 660	Budapest	44 814	..
Drágszélszállás (ID-498)	501	Kalocsa	9 277	vht.
Dunaegyháza (ID-475)	2 153	Budapest	4 997	vht.
Dunaharaszti (ID-537)	5 921	Budapest	1 464 814	..
Dunakeszi (ID-595)	4 106	Budapest	924 208	..
Dunapataj (ID-476)	6 039	Kalocsa	35 505	..
Dunaszentbenedek (ID-499)	1 456	Kalocsa	19 017	..
Dunavecse (ID-477)	4 815	Budapest	16 462	..
Dusnok (ID-500)	3 172	Kalocsa	9 605	vht.
Ecsér (ID-493)	1 539	Budapest	671 235	..
Egerfarmos (ID-734)	1 111	Eger	2 400	vht.
Egerlövő (ID-735)	1 383	Eger	1 997	vht.
Egyek (ID-259)	5 641	Debrecen	3 199	vht.
Elek (ID-368)	7 640	Gyula	84 397	..
Emőd (ID-708)	3 152	Miskolc	29 860	..
Encsencs (ID-198)	1 516	Debrecen	1 995	vht.

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Endrőd (ID-275)	13 850	Mezőtúr	148 720	..
Eperjeske (ID-227)	1 163	Kisvárdá	2 556	vht.
Erdőtelek (ID-683)	4 549	Eger	9 305	vht.
Erk (ID-684)	1 704	Jászberény	9 490	vht.
Érpatak (ID-176)	2 104	Nyíregyháza	24 194	..
Érsekcsanád (ID-501)	2 101	Baja	97 715	..
Esztár (ID-339)	1 819	Debrecen	6 924	vht.
Fábiánháza (ID-67)	2 184	Debrecen	847	vht.
Fábiánsebestyén (ID-406)	1 329	Szentes	14 299	..
Fajsz (ID-502)	3 416	Kalocsa	14 953	..
Farmos (ID-562)	2 828	Jászberény	23 803	..
Fegyvernek (ID-652)	5 752	Szolnok	9 003	vht.
Fehérgyarmat (ID-27)	4 375	Kisvárdá	14 197	..
Fejércse (ID-106)	258	Kisvárdá	109	vht.
Felsőberecki (ID-791)	377	Sátoraljaujhely	89 596	..
Felsőcsikéria (ID-424)	1 805	Szeged	1 240	vht.
Felsődabas (ID-459)	1 227	Budapest	27 200	..
Felsőgöd (ID-596)	1 647	Budapest	118 402	..
Felsőjózsa (ID-267)	2 058	Debrecen	277 861	..
Felsőszentiván (ID-438)	2 511	Baja	9 243	vht.
Felsőzsolca (ID-745)	2 048	Miskolc	242 748	..
Fényeslitke (ID-153)	2 310	Kisvárdá	120 610	..
Ferencszállás (ID-401)	600	Makó	23 074	..
Foktő (ID-503)	3 133	Kalocsa	301 486	..
Fót (ID-598)	4 217	Budapest	1 126 310	..
Földeák (ID-373)	5 586	Makó	162 062	..
Földes (ID-251)	5 425	Debrecen	14 408	..
Furta (ID-307)	2 082	Debrecen	2 166	vht.
Fülesd (ID-43)	669	Debrecen	82	vht.
Fülöpszállás (ID-545)	6 162	Budapest	13 646	..
Fülpös (ID-49)	411	Debrecen	89	vht.
Fülpösdaróc (ID-50)	355	Nyíregyháza	84	vht.
Füzesabony (ID-666)	5 816	Eger	40 136	..
Füzesgyarmat (ID-296)	9 784	Karcag	10 732	..
Gáborján (ID-309)	1 714	Debrecen	4 805	vht.

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Gacsály (ID-10)	1 031	Debrecen	124	vht.
Gádoros (ID-284)	4 499	Orosháza	63 178	..
Galgahévíz (ID-471)	2 335	Budapest	58 203	..
Gara (ID-439)	3 628	Baja	11 857	..
Garbolc (ID-24)	345	Debrecen	34	vht.
Gátér (ID-526)	996	Kiskunfélegyháza	48 329	..
Gáva (ID-132)	3 131	Nyíregyháza	8 414	vht.
Gebe (ID-83)	2 035	Nyíregyháza	1 371	vht.
Géberjén (ID-51)	543	Nyíregyháza	135	vht.
Géderlak (ID-504)	1 569	Kalocsa	21 555	..
Gégény (ID-216)	1 603	Kisvárd	2 057	vht.
Gelej (ID-709)	1 374	Miskolc	3 340	vht.
Gelénes (ID-98)	793	Kisvárd	444	vht.
Gemzse (ID-234)	855	Kisvárd	5 040	vht.
Gerendás (ID-285)	2 265	Orosháza	15 814	..
Gergelyi (ID-110)	927	Kisvárd	1 006	vht.
Geszt (ID-328)	1 821	Gyula	1 040	vht.
Gesztely (ID-794)	1 813	Miskolc	30 459	..
Gesztteréd (ID-177)	1 800	Debrecen	8 658	vht.
Girincs (ID-804)	930	Miskolc	5 170	vht.
Gulács (ID-107)	1 367	Kisvárd	473	vht.
Gyála (Nagyvér) (ID-395)	153	Szeged	39 211	..
Gyoma (ID-276)	11 942	Mezőtúr	65 319	..
Gyón (ID-460)	3 155	Budapest	54 291	..
Győröcske (ID-248)	226	Kisvárd	425	vht.
Győrtelek (ID-74)	1 071	Nyíregyháza	313	vht.
Gyula (ID-281, v3)	24 908	vk.
Gyulaháza (ID-145)	1 635	Kisvárd	21 308	..
Gyulavári (ID-278)	3 617	Gyula	1 244 996	..
Gyügye (ID-31)	394	Debrecen	73	vht.
Gyüre (ID-229)	983	Kisvárd	3 738	vht.
Hajdúbagos (ID-340)	2 167	Debrecen	60 555	..
Hajdúböszörmény (ID-269, v4)	28 706	vk.
Hajdúdorog (ID-260)	11 235	Hajdúböszörmény	62 386	..
Hajdúhadház (ID-270)	10 480	Debrecen	204 870	..

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Hajdúnánás (ID-271)	17 085	Hajdúböszörmény	52 534	..
Hajdúsámson (ID-261)	5 859	Debrecen	310 481	..
Hajdúszoboszló (ID-257)	17 722	Debrecen	218 234	..
Hajdúszovát (ID-252)	3 763	Debrecen	50 574	..
Hajós (ID-505)	4 709	Kalocsa	10 603	..
Harta (ID-478)	5 035	Kalocsa	8 422	vht.
Hatvan (ID-679)	14 045	Budapest	152 569	..
Hejőbába (ID-723)	892	Miskolc	3 198	vht.
Hejőcsaba (ID-746)	4 455	Miskolc	5 531 013	..
Hejőkeresztúr (ID-716)	631	Miskolc	8 327	vht.
Hejőkürt (ID-730)	440	Miskolc	787	vht.
Hejőpapi (ID-718)	1 161	Miskolc	4 824	vht.
Hejőszalonta (ID-719)	559	Miskolc	4 370	vht.
Hencida (ID-310)	2 285	Debrecen	7 005	vht.
Hercegszántó (ID-440)	3 190	Mohács	5 502	vht.
Hermánszeg (ID-16)	420	Debrecen	74	vht.
Hernádkak (ID-795)	868	Miskolc	13 317	..
Hernádnémeti (ID-796)	2 597	Miskolc	34 809	..
Hete (ID-108)	444	Kisvárd	171	vht.
Heves (ID-685)	9 985	Budapest	14 868	..
Hevesvezekény (ID-694)	892	Budapest	1 117	vht.
Hévízgyörk (ID-472)	2 174	Budapest	66 035	..
Hodász (ID-76)	1 747	Nyíregyháza	1 709	vht.
Hódmezővásárhely (ID-421, v4)	60 922	vk.
Homokmégy (ID-506)	2 858	Kalocsa	58 575	..
Hort (ID-680)	4 370	Gyöngyös	32 634	..
Hosszúpályi (ID-356)	4 061	Debrecen	84 518	..
Ibrány (ID-133)	4 831	Nyíregyháza	7 060	vht.
Igrici (ID-710)	1 172	Miskolc	3 326	vht.
Ilk (ID-93)	944	Kisvárd	2 364	vht.
Irsa (ID-556)	7 182	Budapest	77 064	..
Izsák (ID-546)	7 216	Kecskemét	22 153	..
Jakabszállás (ID-527)	2 037	Kecskemét	28 819	..
Jákóhalma (ID-617)	4 484	Jászberény	544 134	..
Jánd (ID-111)	929	Kisvárd	690	vht.

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Jánk (ID-34)	1 147	Debrecen	176	vht.
Jánoshalma (ID-445)	13 437	Kiskunhalas	53 791	..
Jánoshida (ID-618)	4 227	Jászberény	29 121	..
Jármi (ID-77)	735	Nyíregyháza	537	vht.
Jászsalsószentgyörgy (ID-610)	4 884	Jászberény	19 533	..
Jászapáti (ID-611)	12 313	Jászberény	75 132	..
Jászárokszállás (ID-619)	13 616	Jászberény	85 723	..
Jászberény (ID-625, v4)	31 971	vk.
Jászdózsa (ID-620)	4 314	Jászberény	88 529	..
Jászfelsőszentgyörgy (ID-621)	2 724	Jászberény	107 739	..
Jászfényszaru (ID-622)	7 311	Budapest	84 395	..
Jászkarajenő (ID-450)	6 839	Szolnok	41 330	..
Jászkisér (ID-612)	6 750	Jászberény	18 067	..
Jászladány (ID-613)	9 442	Szolnok	32 523	..
Jászszentandrás (ID-614)	5 127	Jászberény	15 846	..
Jászszentlászló (ID-528)	2 901	Kiskunfélegyháza	18 245	..
Jásztelek (ID-623)	2 826	Jászberény	356 156	..
Jéke (ID-155)	536	Kisvárd	55 303	..
Kaba (ID-253)	6 815	Debrecen	19 112	..
Kakucs (ID-461)	2 905	Budapest	86 182	..
Kál (ID-667)	4 122	Eger	16 022	..
Kállósemjén (ID-171)	2 903	Nyíregyháza	21 024	..
Kalocsa (ID-514, v4)	12 332	vk.
Kántorjánosi (ID-79)	2 885	Nyíregyháza	3 776	vht.
Kápolna (ID-668)	1 837	Eger	9 574	vht.
Karcag (ID-659, v4)	22 569	vk.
Karcsa (ID-773)	2 068	Sátoraljaújhely	25 093	..
Károlyfalva (ID-788)	479	Sátoraljaújhely	48 886	..
Karos (ID-792)	673	Sátoraljaújhely	16 960	..
Katymár (ID-425)	4 168	Baja	4 895	vht.
Kecel (ID-519)	9 178	Kiskunhalas	27 984	..
Kecskemét (ID-609, v3)	73 109	vk.
Kék (ID-218)	1 528	Nyíregyháza	5 737	vht.
Kékcse (ID-157)	1 316	Kisvárd	64 489	..
Kelebia (ID-426)	1 610	Szeged	2 376	vht.

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Kemecse (ID-208)	3 706	Nyíregyháza	47 070	..
Kenderes (ID-647)	5 850	Karcag	14 876	..
Kenézlő (ID-141)	1 564	Sátoraljaújhely	3 025	vht.
Kerecsend (ID-669)	1 952	Eger	39 120	..
Kerekegyháza (ID-547)	4 836	Kecskemét	80 306	..
Kerepes (ID-485)	2 141	Budapest	964 299	..
Keresztespüspöki (ID-736)	1 295	Miskolc	2 760	vht.
Kérsemjén (ID-53)	476	Nyíregyháza	328	vht.
Kesznyéten (ID-797)	1 424	Miskolc	4 926	vht.
Kétegyháza (ID-279)	4 681	Békéscsaba	44 306	..
Kevermes (ID-363)	4 477	Békéscsaba	7 012	vht.
Királyhegyes (ID-374)	990	Makó	22 653	..
Kisar (ID-55)	947	Kisvárd	1 813	vht.
Kiscséc (ID-805)	250	Miskolc	1 022	vht.
Kishódos (ID-21)	331	Debrecen	32	vht.
Kiskálló (ID-179)	672	Nyíregyháza	15 444	..
Kisköre (ID-686)	3 351	Budapest	3 085	vht.
Kiskőrös (ID-520)	12 241	Kalocsa	43 596	..
Kiskundorozsma (ID-409)	18 504	Szeged	3 560 799	..
Kiskunfélegyháza (ID-535, v4)	36 797	vk.
Kiskunhalas (ID-603, v4)	26 088	vk.
Kiskunlacháza (ID-581)	4 962	Budapest	97 201	..
Kiskunmajsa (ID-529)	16 954	Kiskunhalas	48 494	..
Kisléta (ID-199)	1 724	Nyíregyháza	4 935	vht.
Kislónya (ID-240)	596	Kisvárd	1 288	vht.
Kismarja (ID-341)	2 569	Debrecen	6 641	vht.
Kisnamény (ID-37)	861	Debrecen	117	vht.
Kisoroszi (ID-574)	1 028	Vác	23 053	..
Kispalád (ID-41)	813	Debrecen	73	vht.
Kispest (ID-604)	51 064	Budapest	306 888 147	..
Kisrosvágy (ID-771)	550	Sátoraljaújhely	1 158	vht.
Kistarcsa (ID-486)	2 771	Budapest	2 109 552	..
Kistelek (ID-410)	9 468	Szeged	54 853	..
Kistokaj (ID-761)	721	Miskolc	67 779	..
Kisújszállás (ID-660)	13 766	Karcag	58 515	..

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Kisvárdá (ID-146, v4)	11 435	vk.
Kisvarsány (ID-230)	920	Kisvárdá	1 860	vht.
Kiszombor (ID-396)	4 329	Makó	883 130	..
Kisszállás (ID-446)	2 030	Kiskunhalas	12 627	..
Kisszekeres (ID-57)	630	Debrecen	87	vht.
Kláráfalva (ID-402)	583	Szeged	32 058	..
Kocsér (ID-451)	4 004	Nagykőrös	88 571	..
Kocsord (ID-68)	2 290	Nyíregyháza	811	vht.
Kóka (ID-563)	4 394	Budapest	123 708	..
Kokad (ID-357)	916	Debrecen	5 273	vht.
Komádi (ID-319)	8 710	Debrecen	4 209	vht.
Komlódtótfalu (ID-12)	618	Debrecen	96	vht.
Komoró (ID-154)	846	Kisvárdá	12 700	..
Kompolt (ID-670)	1 628	Eger	6 573	vht.
Kondoros (ID-293)	6 090	Békéscsaba	22 621	..
Konyár (ID-342)	2 905	Debrecen	21 381	..
Kopócsapáti (ID-232)	917	Kisvárdá	5 247	vht.
Kótaj (ID-209)	3 331	Nyíregyháza	97 618	..
Kölcse (ID-44)	1 130	Debrecen	120	vht.
Kömlő (ID-687)	3 187	Budapest	3 204	vht.
Kömörő (ID-46)	794	Nyíregyháza	119	vht.
Köröm (ID-806)	818	Miskolc	6 652	vht.
Körösladány (ID-297)	7 971	Békéscsaba	10 878	..
Körösnagyharsány (ID-329)	1 426	Debrecen	751	vht.
Köröstarcsa (ID-273)	5 853	Békéscsaba	21 694	..
Körösszakál (ID-320)	1 076	Debrecen	583	vht.
Körösszegapáti (ID-321)	1 957	Debrecen	1 237	vht.
Kötegyán (ID-330)	2 830	Gyula	12 263	..
Kótelek (ID-627)	3 001	Szolnok	5 642	vht.
Kövegy (ID-389)	934	Makó	9 326	vht.
Kunágota (ID-380)	6 232	Békéscsaba	12 181	..
Kunbaja (ID-427)	2 558	Szeged	1 383	vht.
Kuncsorba (ID-653)	1 286	Mezőtúr	10 382	..
Kunhegyes (ID-648)	10 979	Karcag	12 199	..
Kunmadaras (ID-649)	7 645	Karcag	19 981	..

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Kunszentmárton (ID-636)	11 191	Szentes	45 642	..
Kunszentmiklós (ID-548)	8 272	Budapest	57 332	..
Kübekháza (ID-397)	1 821	Szeged	65 223	..
Külsőbócs (ID-752)	720	Miskolc	9 104	vht.
Láca (ID-770)	1 368	Kisvárdá	3 073	vht.
Ladánybene (ID-462)	2 056	Kecskemét	13 326	..
Ládháza (ID-753)	596	Miskolc	14 976	..
Lajosmizse (ID-463)	10 676	Kecskemét	162 154	..
Laskod (ID-190)	814	Nyíregyháza	1 923	vht.
Legyesbénye (ID-808)	1 571	Miskolc	3 223	vht.
Levelek (ID-185)	1 570	Nyíregyháza	9 080	vht.
Lórántháza (ID-187)	581	Nyíregyháza	1 323	vht.
Lórév (ID-582)	632	Budapest	6 420	vht.
Lövőpetri (ID-235)	599	Kisvárdá	9 707	vht.
Luka (ID-786)	1 329	Sátoraljaújhely	19 791	..
Madaras (ID-428)	4 252	Baja	4 062	vht.
Magosliget (ID-42)	302	Debrecen	24	vht.
Magy (ID-186)	634	Nyíregyháza	3 672	vht.
Magyarbánhegyes (ID-381)	3 906	Békéscsaba	9 662	vht.
Magyarcsanak (ID-375)	2 981	Makó	67 096	..
Magyardombegyház (ID-366)	680	Békéscsaba	783	vht.
Magyarhomorog (ID-322)	1 631	Debrecen	915	vht.
Magyartés (ID-407)	444	Szentes	15 480	..
Majosháza (ID-583)	780	Budapest	35 492	..
Majtis (ID-35)	473	Debrecen	71	vht.
Makád (ID-584)	1 473	Budapest	12 611	..
Maklár (ID-671)	2 554	Eger	63 370	..
Makó (ID-377, v4)	37 141	vk.
Mályi (ID-754)	836	Miskolc	61 292	..
Mánd (ID-58)	265	Nyíregyháza	41	vht.
Mándok (ID-225)	3 367	Kisvárdá	18 929	..
Máriapócs (ID-200)	2 001	Nyíregyháza	6 363	vht.
Márok (ID-103)	552	Kisvárdá	179	vht.
Márokpapi (ID-104)	451	Kisvárdá	158	vht.
Mátészalka (ID-69)	6 519	Nyíregyháza	3 212	vht.

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Mátételke (ID-429)	768	Baja	947	vht.
Matoics (ID-52)	1 311	Nyíregyháza	346	vht.
Mátyus (ID-244)	598	Kisvárdá	1 723	vht.
Medgyesbodzás (ID-369)	2 264	Békéscsaba	11 167	..
Medgyesegyháza (ID-370)	5 504	Békéscsaba	29 515	..
Megyaszó (ID-798)	2 968	Miskolc	13 006	..
Méhkerék (ID-331)	1 924	Gyula	6 711	vht.
Méhtelek (ID-25)	592	Debrecen	52	vht.
Mélykút (ID-447)	7 683	Kiskunhalas	13 328	..
Mérk (ID-91)	2 704	Debrecen	1 151	vht.
Mesterszállás (ID-637)	1 686	Szarvas	19 419	..
Mezőberény (ID-274)	13 477	Békéscsaba	131 689	..
Mezőcsát (ID-711)	5 827	Miskolc	10 168	..
Mezőgyán (ID-332)	2 236	Gyula	2 017	vht.
Mezőhegyes (ID-364)	7 482	Makó	12 648	..
Mezőkeresztes (ID-737)	4 656	Miskolc	9 738	vht.
Mezőkovácsháza (ID-382)	4 721	Orosháza	6 984	vht.
Mezőkövesd (ID-738)	18 548	Eger	87 744	..
Mezőladány (ID-238)	1 035	Kisvárdá	7 737	vht.
Mezőnagymihály (ID-712)	2 056	Miskolc	3 654	vht.
Mezőnyárád (ID-739)	1 185	Miskolc	3 900	vht.
Mezőnyék (ID-755)	1 024	Miskolc	27 017	..
Mezőpeterd (ID-325)	819	Debrecen	1 302	vht.
Mezősas (ID-323)	1 519	Debrecen	1 509	vht.
Mezőtárkány (ID-672)	2 833	Eger	8 159	vht.
Mezőtúr (ID-661, v4)	26 911	vk.
Mezőzombor (ID-799)	1 981	Miskolc	2 037	vht.
Mikepércs (ID-262)	2 316	Debrecen	229 626	..
Milota (ID-62)	949	Debrecen	82	vht.
Mindszent (ID-418)	10 069	Hódmezővásárhely	159 275	..
Miske (ID-507)	2 732	Kalocsa	32 079	..
Monostorpályi (ID-358)	2 126	Debrecen	37 252	..
Nábrád (ID-54)	943	Nyíregyháza	251	vht.
Nádudvar (ID-254)	9 465	Karcag	23 079	..
Nagyar (ID-56)	875	Kisvárdá	172	vht.

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Nagybánhegyes (ID-383)	5 245	Orosháza	13 237	..
Nagybaracska (ID-441)	3 807	Baja	19 281	..
Nagycsécs (ID-720)	755	Miskolc	5 158	vht.
Nagydobos (ID-81)	2 020	Kisvárd	1 390	vht.
Nagyecsed (ID-70)	5 203	Nyíregyháza	1 759	vht.
Nagyfüged (ID-675)	2 632	Gyöngyös	11 617	..
Nagygéc (ID-6)	629	Debrecen	89	vht.
Nagyhalász (ID-210)	5 701	Nyíregyháza	26 430	..
Nagyhódos (ID-22)	435	Debrecen	41	vht.
Nagyiván (ID-696)	2 278	Karcag	4 926	vht.
Nagykálló (ID-172)	8 232	Debrecen	73 681	..
Nagykamarás (ID-371)	3 908	Békéscsaba	13 804	..
Nagykát	9 975	Budapest	104 870	..
Nagykereki (ID-324)	1 928	Debrecen	2 945	vht.
Nagykopáncs (ID-392)	434	Hódmezővásárhely	1 270	vht.
Nagykörös (ID-605, v4)	28 701	vk.
Nagykőrű (ID-628)	3 332	Szolnok	9 402	vht.
Nagylak (ID-390)	503	Makó	2 937	vht.
Nagyléta (ID-359)	6 343	Debrecen	36 375	..
Nagylónya (ID-241)	1 327	Kisvárd	3 238	vht.
Nagymágoics (ID-404)	3 692	Orosháza	32 368	..
Nagymajláth (ID-391)	1 038	Makó	2 345	vht.
Nagyráb (ID-350)	3 208	Debrecen	4 200	vht.
Nagyrev (ID-638)	1 568	Szolnok	2 705	vht.
Nagyrosvágy (ID-772)	1 122	Kisvárd	2 597	vht.
Nagyszalonta (ID-333)	420	Gyula	734	vht.
Nagyszekeres (ID-59)	475	Debrecen	75	vht.
Nagyszénás (ID-286)	5 294	Orosháza	88 779	..
Nagytarcsa (ID-487)	1 043	Budapest	1 613 885	..
Nagyvarsány (ID-231)	1 166	Kisvárd	3 359	vht.
Napkor (ID-173)	3 027	Nyíregyháza	105 041	..
Négyes (ID-740)	769	Eger	677	vht.
Nemesbikk (ID-724)	1 116	Miskolc	3 061	vht.
Nemesborzova (ID-60)	112	Debrecen	16	vht.
Nemesnádudvar (ID-508)	2 465	Baja	7 466	vht.

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Nyáregyháza (ID-557)	3 730	Budapest	76 670	..
Nyírábrány (ID-161)	4 328	Debrecen	19 240	..
Nyíracsád (ID-162)	3 298	Debrecen	18 177	..
Nyíradony (ID-163)	4 383	Debrecen	22 828	..
Nyírbakta (ID-188)	1 548	Nyíregyháza	3 674	vht.
Nyírbátor (ID-201)	9 075	Nyíregyháza	10 817	..
Nyírbétek (ID-164)	2 584	Debrecen	3 647	vht.
Nyírbogát (ID-202)	3 151	Nyíregyháza	4 733	vht.
Nyírbogdány (ID-211)	2 115	Nyíregyháza	20 673	..
Nyírcaholy (ID-71)	2 127	Nyíregyháza	950	vht.
Nyírcaházi (ID-85)	781	Nyíregyháza	790	vht.
Nyírderzs (ID-80)	748	Nyíregyháza	865	vht.
Nyíregyháza (ID-250, v3)	43 340	vk.
Nyírgelse (ID-165)	1 583	Debrecen	3 282	vht.
Nyírgulaj (ID-203)	2 264	Nyíregyháza	4 243	vht.
Nyírbrony (ID-192)	1 008	Nyíregyháza	5 754	vht.
Nyírjákó (ID-194)	991	Nyíregyháza	1 908	vht.
Nyírkarász (ID-147)	2 309	Kisvárd	10 696	..
Nyírkércs (ID-189)	658	Nyíregyháza	1 657	vht.
Nyírlövő (ID-236)	670	Kisvárd	15 499	..
Nyírlugos (ID-166)	2 933	Debrecen	6 736	vht.
Nyírmada (ID-181)	3 175	Kisvárd	5 091	vht.
Nyírmártonfalva (ID-167)	2 117	Debrecen	23 672	..
Nyírmeggyes (ID-84)	1 916	Nyíregyháza	1 207	vht.
Nyírmihálydi (ID-168)	1 614	Debrecen	4 625	vht.
Nyírparasznya (ID-82)	840	Kisvárd	563	vht.
Nyírpazony (ID-212)	2 086	Nyíregyháza	226 966	..
Nyírpilis (ID-205)	1 850	Debrecen	1 476	vht.
Nyírszöllős (ID-213)	1 202	Kisvárd	1 534	vht.
Nyírtass (ID-148)	2 510	Kisvárd	15 971	..
Nyírtét (ID-219)	924	Nyíregyháza	9 337	vht.
Nyírtura (ID-221)	1 216	Nyíregyháza	33 520	..
Nyírvasvári (ID-86)	1 513	Nyíregyháza	1 253	vht.
Ócsa (ID-464)	5 069	Budapest	471 405	..
Ófehértó (ID-183)	2 246	Nyíregyháza	6 548	vht.

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Okány (ID-334)	4 340	Békéscsaba	5 786	vht.
Ókéske (ID-530)	3 081	Kecskemét	7 190	vht.
Olaszliszka (ID-814)	2 744	Sátoraljaújhely	5 004	vht.
Olcsva (ID-87)	947	Kisvárd	792	vht.
Olcsvaapáti (ID-88)	828	Kisvárd	644	vht.
Onga (ID-765)	1 792	Miskolc	63 424	..
Ónod (ID-747)	2 261	Miskolc	31 454	..
Ópályi (ID-72)	2 099	Nyíregyháza	1 015	vht.
Ordas (ID-479)	812	Kalocsa	6 374	vht.
Orgovány (ID-549)	3 276	Kecskemét	16 081	..
Oros (ID-214)	4 908	Nyíregyháza	1 121 207	..
Orosháza (ID-287, v4)	24 079	vk.
Ószentiván (ID-398)	1 379	Szeged	212 372	..
Öcsöd (ID-294)	7 634	Szarvas	94 770	..
Őr (ID-196)	1 240	Nyíregyháza	1 296	vht.
Öregcsertő (ID-509)	1 575	Kalocsa	18 188	..
Örkény (ID-465)	5 665	Budapest	58 797	..
Örvény (ID-697)	655	Budapest	374	vht.
Öttömös (ID-414)	862	Szeged	2 041	vht.
Pácin (ID-774)	1 819	Sátoraljaújhely	11 814	..
Páhi (ID-521)	2 485	Kecskemét	5 731	vht.
Pálmonostora (ID-531)	3 373	Kiskunfélegyháza	67 718	..
Panyola (ID-28)	1 401	Kisvárd	558	vht.
Pap (ID-156)	1 167	Kisvárd	163 290	..
Papos (ID-78)	644	Nyíregyháza	441	vht.
Paszab (ID-134)	1 245	Nyíregyháza	5 502	vht.
Pátroha (ID-149)	2 735	Kisvárd	64 077	..
Pátyod (ID-14)	684	Debrecen	127	vht.
Pély (ID-688)	2 894	Budapest	3 799	vht.
Penészlek (ID-73)	1 593	Debrecen	2 554	vht.
Penyige (ID-47)	725	Nyíregyháza	123	vht.
Pereg (ID-585)	2 622	Budapest	46 400	..
Pesterzsébet (ID-606)	40 545	Budapest	89 809 652	..
Pestszentlőrinc (ID-538)	11 777	Budapest	64 622 729	..
Pestújhely (ID-539)	7 896	Budapest	31 500 136	..

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Peszéradacs (ID-550)	1 256	Budapest	10 606	..
Petneháza (ID-191)	1 365	Kisvárd	2 414	vht.
Pilis (ID-558)	6 185	Budapest	110 774	..
Piricse (ID-206)	1 727	Debrecen	1 770	vht.
Pitvaros (ID-393)	3 091	Makó	10 120	..
Pocsaj (ID-343)	3 209	Debrecen	10 999	..
Pócsmegyer (ID-575)	1 305	Budapest	74 673	..
Pócspetri (ID-204)	1 851	Nyíregyháza	8 109	vht.
Poga (ID-721)	521	Miskolc	5 279	vht.
Polgár (ID-117)	11 414	Miskolc	12 983	..
Porcsalma (ID-2)	2 204	Debrecen	447	vht.
Poroszló (ID-698)	5 116	Eger	3 537	vht.
Prónayfalva (ID-522)	3 241	Kiskunhalas	29 117	..
Prügy (ID-125)	1 654	Miskolc	1 925	vht.
Pusztadobos (ID-182)	1 162	Kisvárd	1 429	vht.
Pusztaföldvár (ID-288)	3 065	Orosháza	55 907	..
Pusztamérges (ID-415)	1 840	Kiskunhalas	6 771	vht.
Pusztamonostor (ID-624)	1 664	Jászberény	41 481	..
Pusztavacs (ID-466)	1 956	Budapest	22 098	..
Püspökladány (ID-255)	13 246	Karcag	99 713	..
Püspöklele (ID-376)	2 451	Szeged	111 272	..
Ráckeve (ID-586)	6 551	Budapest	95 232	..
Rakamaz (ID-135)	4 321	Nyíregyháza	10 591	..
Rákóczifalva (ID-629)	4 325	Szolnok	124 681	..
Rákoscaba (ID-488)	5 919	Budapest	7 762 484	..
Rákoshegy (ID-540)	1 606	Budapest	5 402 900	..
Rákoskeresztúr (ID-489)	6 029	Budapest	17 164 710	..
Rákosliget (ID-490)	2 758	Budapest	7 198 552	..
Rákospalota (ID-607)	36 008	Újpest	123 047 412	..
Rákosszentmihály (ID-541)	9 938	Budapest	303 099 822	..
Ramocsaháza (ID-193)	1 282	Nyíregyháza	5 224	vht.
Rápolc (ID-19)	347	Debrecen	71	vht.
Reformátuskovács háza (ID-384)	1 448	Orosháza	2 387	vht.
Rém (ID-448)	1 539	Baja	7 435	vht.
Rétközberencs (ID-150)	1 046	Kisvárd	45 676	..

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Révaranyos (ID-233)	963	Kisvárdá	4 904	vht.
Révleányvár (ID-777)	839	Kisvárdá	5 950	vht.
Ricse (ID-775)	2 026	Kisvárdá	7 617	vht.
Rohod (ID-195)	1 195	Nyíregyháza	1 628	vht.
Rozsály (ID-11)	685	Debrecen	77	vht.
Sajóbesenyő (ID-763)	533	Miskolc	78 511	..
Sajóecseg (ID-756)	649	Miskolc	26 655	..
Sajóhidvég (ID-810)	881	Miskolc	8 934	vht.
Sajókeresztúr (ID-748)	764	Miskolc	79 061	..
Sajólád (ID-757)	1 344	Miskolc	43 706	..
Sajóőrös (ID-727)	727	Miskolc	2 670	vht.
Sajópálfala (ID-750)	625	Miskolc	27 457	..
Sajópetri (ID-758)	1 143	Miskolc	40 593	..
Sajósenye (ID-759)	242	Miskolc	6 367	vht.
Sajószöged (ID-722)	972	Miskolc	3 953	vht.
Sajóvámos (ID-760)	1 885	Miskolc	85 458	..
Sándorfalva (ID-411)	5 639	Szeged	280 893	..
Sáp (ID-351)	1 293	Debrecen	2 560	vht.
Sára (ID-784)	146	Sátoraljaújhely	479	vht.
Sáránd (ID-344)	1 750	Debrecen	64 148	..
Sári (ID-467)	3 001	Budapest	85 708	..
Sarkad (ID-335)	10 751	Gyula	147 607	..
Sarkadkeresztúr (ID-336)	2 361	Gyula	7 318	vht.
Sárospatak (ID-779)	10 408	Sátoraljaújhely	180 766	..
Sárrétudvari (ID-352)	4 193	Karcag	8 819	vht.
Sarud (ID-699)	3 191	Budapest	2 323	vht.
Sashalom (ID-542)	6 197	Budapest	371 044 797	..
Sátoraljaújhely (ID-793, v3)	21 162	vk.
Semjén (ID-776)	712	Kisvárdá	1 928	vht.
Sényő (ID-222)	906	Nyíregyháza	18 993	..
Solt (ID-480)	7 447	Budapest	14 761	..
Soltszentimre (ID-523)	1 351	Budapest	2 434	vht.
Soltvadkert (ID-524)	8 180	Kiskunhalas	35 517	..
Sonkád (ID-45)	677	Debrecen	111	vht.
Soroksár (ID-543)	16 253	Budapest	11 161 489	..

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Sóstófalva (ID-812)	317	Miskolc	2 820	vht.
Sövényháza (ID-412)	6 469	Hódmezővásárhely	39 904	..
Sükösd (ID-510)	4 107	Baja	57 121	..
Szabadszállás (ID-551)	8 014	Budapest	23 649	..
Szabolcs (ID-130)	591	Nyíregyháza	939	vht.
Szabolcsbáka (ID-160)	1 256	Kisvárd	20 945	..
Szabolcsveresmart (ID-152)	1 372	Kisvárd	22 233	..
Szajol (ID-630)	2 005	Szolnok	94 303	..
Szakáld (ID-717)	492	Miskolc	3 671	vht.
Szadmár (ID-511)	3 225	Kalocsa	84 568	..
Szakoly (ID-174)	2 124	Nyíregyháza	6 421	vht.
Szalkszentmárton (ID-481)	3 877	Budapest	18 768	..
Szamosangyalos (ID-15)	512	Debrecen	87	vht.
Szamosbecs (ID-13)	414	Debrecen	65	vht.
Szamoskér (ID-89)	866	Nyíregyháza	269	vht.
Szamoshányi (ID-17)	872	Debrecen	145	vht.
Szamosatárfalva (ID-18)	276	Debrecen	44	vht.
Szamosújlak (ID-32)	404	Debrecen	74	vht.
Szamoszeg (ID-90)	2 649	Kisvárd	1 276	vht.
Szank (ID-532)	3 822	Kiskunhalas	12 665	..
Szarvas (ID-295, v4)	25 224	vk.
Szatmárcseke (ID-29)	1 768	Kisvárd	246	vht.
Szatmárökörítő (ID-20)	1 835	Debrecen	404	vht.
Szeged (ID-422, v2)	119 109	vk.
Szeghalom (ID-298)	9 460	Békéscsaba	7 209	vht.
Szegi (ID-817)	479	Sátoraljaújhely	431	vht.
Szegilong (ID-818)	407	Sátoraljaújhely	446	vht.
Szegvár (ID-419)	7 872	Szentes	508 646	..
Székely (ID-220)	962	Nyíregyháza	4 785	vht.
Szelevény (ID-639)	2 352	Szentes	16 834	..
Szentes (ID-420, v4)	32 387	vk.
Szentetornya (ID-289)	5 506	Orosháza	1 078 164	..
Szentistván (ID-741)	3 879	Eger	8 276	vht.
Szentlőrincáta (ID-565)	1 898	Jászberény	33 061	..
Szentmártonkáta (ID-566)	3 621	Budapest	51 179	..

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Szentpéterszeg (ID-311)	1 800	Debrecen	4 886	vht.
Szeremle (ID-512)	1 709	Baja	75 918	..
Szerencs (ID-800)	5 851	Miskolc	8 356	vht.
Szerep (ID-353)	2 334	Karcag	7 251	vht.
Szigetbecse (ID-587)	981	Budapest	12 020	..
Szigetcsép (ID-588)	1 664	Budapest	64 611	..
Szigetmonostor (ID-576)	1 194	Budapest	100 047	..
Szigetszentmárton (ID-589)	1 053	Budapest	29 257	..
Szigetszentmiklós (ID-590)	4 407	Budapest	611 240	..
Szigetújfalu (ID-591)	1 778	Budapest	43 582	..
Szihalom (ID-742)	2 976	Eger	20 112	..
Szikszo (ID-766)	4 861	Miskolc	49 898	..
Szirma (ID-762)	1 568	Miskolc	483 641	..
Szirmabesenyő (ID-764)	1 572	Miskolc	313 345	..
Szolnok (ID-633, v3)	32 539	vk.
Sződ (ID-599)	3 021	Budapest	166 951	..
Szőreg (ID-399)	3 369	Szeged	2 338 679	..
Tahitótfa (ID-577)	2 312	Vác	551 133	..
Tákos (ID-105)	728	Kisvárdá	443	vht.
Taksony (ID-592)	4 079	Budapest	572 274	..
Taktaharkány (ID-801)	2 236	Miskolc	5 821	vht.
Taktakenéz (ID-126)	901	Miskolc	1 263	vht.
Taktaszada (ID-802)	1 669	Miskolc	3 184	vht.
Táapé (ID-413)	3 823	Szeged	44 021 349	..
Tápióbicske (ID-567)	4 184	Budapest	52 264	..
Tápiógyörgye (ID-568)	5 896	Jászberény	30 491	..
Tápióság (ID-569)	2 317	Budapest	42 731	..
Tápiósüly (ID-494)	2 202	Budapest	86 995	..
Tápiószecső (ID-570)	3 131	Budapest	73 839	..
Tápiószele (ID-571)	9 739	Cegléd	66 778	..
Tápiószentmárton (ID-572)	4 613	Budapest	39 259	..
Tarcal (ID-815)	3 839	Nyíregyháza	3 911	vht.
Tarnabod (ID-689)	1 083	Budapest	1 766	vht.
Tarnaméra (ID-690)	2 210	Jászberény	4 534	vht.
Tarnaörs (ID-691)	2 210	Jászberény	18 075	..

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Tarnaszentmiklós (ID-695)	1 695	Budapest	2 035	vht.
Tarnaszánya (ID-692)	1 852	Gyöngyös	4 346	vht.
Tarpa (ID-95)	3 692	Kisvárd	925	vht.
Tass (ID-552)	3 310	Budapest	21 028	..
Tataháza (ID-430)	1 703	Baja	1 933	vht.
Tatárszentgyörgy (ID-468)	2 516	Budapest	22 021	..
Téglás (ID-263)	2 530	Hajdúböszörmény	29 880	..
Tépe (ID-345)	1 099	Debrecen	7 859	vht.
Tetétlen (ID-256)	2 109	Debrecen	5 464	vht.
Timár (ID-136)	1 660	Nyíregyháza	2 697	vht.
Tiszaadony (ID-113)	857	Kisvárd	2 599	vht.
Tiszabábolna (ID-713)	975	Miskolc	637	vht.
Tiszabecs (ID-63)	1 399	Debrecen	112	vht.
Tiszabercel (ID-137)	2 229	Nyíregyháza	7 109	vht.
Tiszabezéd (ID-242)	1 482	Kisvárd	3 717	vht.
Tiszabő (ID-654)	2 066	Szolnok	3 354	vht.
Tiszabura (ID-655)	2 524	Budapest	2 491	vht.
Tiszabúd (ID-118)	2 277	Nyíregyháza	4 162	vht.
Tiszacséce (ID-65)	329	Nyíregyháza	30	vht.
Tiszacsege (ID-264)	4 630	Debrecen	3 443	vht.
Tiszadada (ID-119)	2 808	Miskolc	3 358	vht.
Tiszaderzs (ID-650)	2 813	Budapest	1 865	vht.
Tiszadob (ID-120)	3 298	Miskolc	5 704	vht.
Tiszadorogma (ID-714)	1 211	Miskolc	685	vht.
Tiszaeszlár (ID-121)	3 441	Nyíregyháza	14 896	..
Tiszaföldvár (ID-640)	9 722	Szolnok	22 130	..
Tiszafüred (ID-700)	9 543	Budapest	5 071	vht.
Tiszagyulháza (ID-728)	581	Miskolc	878	vht.
Tiszaigar (ID-701)	1 610	Karcag	1 311	vht.
Tiszainoka (ID-641)	1 079	Kecskemét	1 880	vht.
Tiszakanyár (ID-158)	1 204	Kisvárd	17 763	..
Tiszakarád (ID-780)	2 870	Sátoraljaújhely	6 068	vht.
Tiszakeresztény (ID-245)	1 462	Kisvárd	3 843	vht.
Tiszakeszi (ID-715)	2 612	Miskolc	2 671	vht.
Tiszakóród (ID-66)	1 170	Kisvárd	122	vht.

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Tiszakürt (ID-642)	4 367	Kecskemét	8 960	vht.
Tiszaladány (ID-127)	1 330	Nyíregyháza	3 120	vht.
Tiszalök (ID-122)	4 977	Nyíregyháza	11 442	..
Tiszalúc (ID-803)	2 785	Miskolc	11 095	..
Tiszamogyorós (ID-228)	797	Kisvárd	2 370	vht.
Tiszanagyfalu (ID-138)	1 718	Nyíregyháza	4 917	vht.
Tiszanána (ID-702)	4 847	Budapest	4 214	vht.
Tiszaoszlár (ID-725)	459	Miskolc	839	vht.
Tiszaörs (ID-703)	2 414	Karcag	2 634	vht.
Tiszapalkonya (ID-726)	1 645	Miskolc	2 854	vht.
Tiszapüspöki (ID-656)	2 261	Szolnok	70 485	..
Tiszarád (ID-223)	724	Nyíregyháza	3 800	vht.
Tiszaroff (ID-657)	4 983	Szolnok	5 489	vht.
Tiszasas (ID-643)	1 682	Kiskunfélegyháza	6 170	vht.
Tiszasüly (ID-615)	2 585	Szolnok	4 047	vht.
Tiszaszalka (ID-114)	1 096	Kisvárd	2 147	vht.
Tiszaszederkény (ID-729)	1 416	Miskolc	3 765	vht.
Tiszaszentimre (ID-651)	3 744	Karcag	3 402	vht.
Tiszaszentmárton (ID-246)	1 070	Kisvárd	1 404	vht.
Tiszaszöllős (ID-704)	2 543	Budapest	1 477	vht.
Tiszatarodos (ID-128)	593	Nyíregyháza	1 282	vht.
Tiszatarján (ID-731)	1 460	Miskolc	2 212	vht.
Tiszaug (ID-644)	1 005	Kiskunfélegyháza	3 627	vht.
Tiszaújfal	2 037	Kiskunfélegyháza	21 992	..
Tiszavalk (ID-743)	615	Miskolc	390	vht.
Tiszavárkony (ID-631)	1 970	Szolnok	32 227	..
Tiszavid (ID-115)	572	Kisvárd	1 713	vht.
Tisztaberek (ID-23)	626	Debrecen	67	vht.
Tivadar (ID-109)	286	Kisvárd	71	vht.
Tóalmás (ID-573)	3 170	Budapest	51 673	..
Tófal	1 152	Eger	6 771	vht.
Tokaj (ID-816)	5 073	Nyíregyháza	8 605	vht.
Told (ID-326)	631	Debrecen	651	vht.
Tomp	4 825	Kiskunhalas	7 602	vht.
Tornyospálca (ID-226)	2 484	Kisvárd	35 109	..

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Tószeg (ID-452)	3 859	Szolnok	99 808	..
Tótkomlós (ID-290)	10 420	Orosháza	43 946	..
Tököl (ID-593)	4 018	Budapest	263 929	..
Tömörkény (ID-405)	3 797	Szentes	24 406	..
Törökszentmiklós (ID-658)	26 303	Szolnok	168 181	..
Törtel (ID-453)	4 158	Cegléd	108 781	..
Tunyog (ID-75)	1 184	Nyíregyháza	323	vht.
Tura (ID-473)	5 913	Budapest	124 055	..
Túristvándi (ID-48)	687	Nyíregyháza	88	vht.
Túrkeve (ID-662)	12 973	Mezőtúr	109 391	..
Túrricse (ID-38)	601	Debrecen	66	vht.
Tuzsér (ID-243)	1 525	Kisvárdá	6 515	vht.
Tyukod (ID-3)	2 542	Nyíregyháza	3 954	vht.
Ugornya (ID-112)	550	Kisvárdá	647	vht.
Újcsanáros (ID-813)	1 238	Miskolc	10 259	..
Újfehértó (ID-175)	11 826	Nyíregyháza	118 231	..
Újhartyán (ID-469)	4 774	Budapest	104 718	..
Újiráz (ID-305)	680	Békéscsaba	478	vht.
Újkécske (ID-534)	9 026	Kecskemét	24 130	..
Újkenéz (ID-239)	748	Kisvárdá	6 511	vht.
Újkígyós (ID-280)	4 809	Békéscsaba	205 433	..
Újléta (ID-360)	1 318	Debrecen	18 523	..
Újlőrincfalva (ID-705)	441	Eger	320	vht.
Újpest (ID-608, v4)	56 489	vk.
Újszász (ID-454)	4 388	Szolnok	41 333	..
Újszentiván (ID-400)	1 200	Szeged	257 293	..
Ura (ID-8)	827	Debrecen	176	vht.
Úszka (ID-64)	423	Debrecen	33	vht.
Úszód (ID-513)	1 995	Kalocsa	55 954	..
Üllő (ID-559)	5 713	Budapest	834 240	..
Vác (ID-601, v4)	19 395	vk.
Vácrátót (ID-600)	1 186	Budapest	68 743	..
Vácszentlászló (ID-491)	1 751	Budapest	61 085	..
Vaja (ID-197)	2 283	Nyíregyháza	2 498	vht.
Vajdácská (ID-787)	1 423	Sátoraljaújhely	57 948	..

Városhiányos területek vizualizálása

Település	Lélekszám (1920)	Vonzásközpont	Gravitációs érték	Városhiányos terület
Vállaj (ID-92)	2 667	Debrecen	1 179	vht.
Vámosatya (ID-99)	993	Kisvárdá	799	vht.
Vámosgyörk (ID-676)	2 249	Gyöngyös	40 802	..
Vámosoroszi (ID-39)	594	Debrecen	73	vht.
Vámospércs (ID-265)	4 780	Debrecen	63 499	..
Vámosújfalú (ID-781)	627	Sátoraljaújhely	1 455	vht.
Váncsod (ID-312)	1 894	Debrecen	3 901	vht.
Vasad (ID-560)	1 659	Budapest	91 810	..
Vásárosnamény (ID-96)	2 393	Kisvárdá	3 443	vht.
Vaskút (ID-442)	4 594	Baja	152 186	..
Vasmegyer (ID-224)	1 393	Nyíregyháza	7 505	vht.
Vecsés (ID-561)	9 400	Budapest	4 956 715	..
Végardó (ID-789)	1 053	Sátoraljaújhely	29 360	..
Végegyháza (ID-385)	1 677	Orosháza	2 510	vht.
Vekerd (ID-308)	445	Debrecen	345	vht.
Vencsellő (ID-139)	2 928	Nyíregyháza	6 065	vht.
Vértes (ID-361)	2 651	Debrecen	19 877	..
Vésztő (ID-299)	9 373	Békéscsaba	13 009	..
Vezseny (ID-632)	1 548	Szolnok	11 382	..
Viss (ID-140)	1 083	Sátoraljaújhely	2 110	vht.
Visznek (ID-677)	2 324	Jászberény	11 306	..
Vitka (ID-94)	1 641	Kisvárdá	1 790	vht.
Zagyvarékas (ID-455)	5 173	Szolnok	163 150	..
Záhony (ID-249)	1 171	Kisvárdá	1 182	vht.
Zajta (ID-26)	611	Debrecen	71	vht.
Zalkod (ID-142)	704	Nyíregyháza	913	vht.
Zaránk (ID-693)	1 365	Jászberény	4 219	vht.
Zemplénagárd (ID-778)	1 703	Kisvárdá	5 510	vht.
Zsadány (ID-337)	2 357	Békéscsaba	1 525	vht.
Zsáka (ID-313)	3 517	Debrecen	3 534	vht.
Zsámbok (ID-492)	2 526	Budapest	55 890	..
Zsarolyán (ID-61)	423	Debrecen	72	vht.
Zsurk (ID-247)	884	Kisvárdá	863	vht.